Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 17 (20. 284) • 1989 йил 20 январь, жума • Баҳоси 3 тийин.

БУГУНГИ СОНДА:

● 1-бет
Депутатликка энг ишчан, сиёсий етук, халқ ҳокимияти органларида ишлай оладиган номзодларни кўрсатайлик
«Зангори кема» ҳайдовчилари учун қулайлик
● 2-бет
Ажойиб анъаналарнинг ҳаётбахшлиги ва давомийлиги
Оролга ёрдам фондининг янги счёти
● 3-бет
Редакцияга хатлар: етилган масалалар қаламга олинганда...
Изланиш бор жойда ютуқлар кўпаяверади
● 4-бет
Ҳуқуқни ҳимоя қилувчи органлар адолат посбони номига муносиб бўлсинлар
Кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришда узилишларга чек қўйилик

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

19 январь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди.

Мажлисда Хоразм область халқ депутатлари Советларининг РСФСР регионлари билан хўжалик алоқаларини ривожлантириш мақсадида ижара пудратидан фойдаланиш соҳасидаги иши кўриб чиқилди. Хоразм область ижроия комитетининг раиси К. Ҳ. Ҳалимбетов ушбу масала юзасидан ҳисобот берди.

Хоразм области халқ депутатлари Советлари РСФСРнинг меҳнат коллективлари билан ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш борасида аниқ мақсадга қаратилган иш олиб бораётганликлари қайд этиб ўтилди. Партиянинг иқтисодий муносабатларни қайта қуришга қаратилган бош йўли асосида меҳнатни ташкил этишнинг ижара ва кооператив формаларига асосланган хўжалик ҳамкорлигининг янги шакллари ривожланиб бормоқда. РСФСРнинг Кострома области билан муносабатларда ҳамкорликнинг ана шундай шаклларидан актив фойдаланилмоқда.

Президиум Хоразм области маҳаллий Советларининг шу йўналишдаги фаолиятини маъқуллаб, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига, халқ депутатлари область Советлари ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетларига ҳар томонлама бевосита алоқалардан, ижара пудрати, кооперация принципларидан, меҳнатни ташкил этишнинг бошқа формаларидан кенг фойдаланиш асосида Россия Федерацияси регионлари билан узоқ муддатли социал-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш юзасидан қўшимча чора-тадбирларни амалга оширишни, бундай алоқаларни қардош халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашнинг, меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашни кучайтиришнинг, мамлакат яхлит халқ хўжалик комплексини ривожлантиришнинг самарали воситаси деб билишни таклиф қилди.

(Давоми иккинчи бетда).

26 март— СССР халқ депутатлари сайлови куни

ЮКСАК ИШОНЧ

Марғилондаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат коллективининг сайловолди конференциясида йиғирув-тўқув фабрикасининг смена мастери Зоҳид Ғозиев Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ш. М. Йўлдошевни СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида таклиф киритди.

Конференцияда бирлашманинг бош директори, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг делегати Х. З. Низомиддиновни СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш ҳақидаги таклиф ҳам ўртага қўйилди. Овоз бериш чоғида ҳар иккала номзод бир хил миқдорда —410 овоздан 395 овоз олди. Конференция Шавкат Муҳиддинович Йўлдошевни ва Ҳабибулла Зайниддинович Низомиддиновни 124-Марғилон миллий-территориал сайлов округидан СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатишга қарор қилди.

●

Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театри коллективининг сайловолди йиғилиши қатнашчилари овоз беришни яшириш ўтказишга қарор бердилар. Бу ерда тўрт киши СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Муҳокама чоғида театрнинг бош режиссёри Л. Файзиев Совет ҳокимиятининг олий органида коллектив номидан вакил бўлиш учун ҳали театрда етарли муддат ишламаганлиги учун ўз номзоди кўрсатилишини рад этди. Актёр С. Умаров ўз номзодини кўрсатди. У, шунингдек, бошқа даъвогарлар — СССР халқ артисти З. Муҳаммаджонов ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Т. Азизов йиғилиш аҳли ҳузурида сўзга чиқдилар.

Йиғилиш барча даъвогарларни яширин овоз бериш учун рўйхатга киритишга қарор қилди. Берилган овозлар ҳисоблаб чиқилгандан кейин овозларнинг кўпи СССР Давлат мукофотининг лауреати З. Муҳаммаджонов учун берилганлиги маълум бўлди. Йиғилишнинг қарори билан Зикир Муҳаммаджонов 117-Тошкент—Октябрь миллий-территориал округидан СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

●

Қорақалпоғистон АССР Ленинобод районидаги Партия XXII съезди номли совхоз меҳнат коллективининг йиғилишида уч киши — ижара бригадасининг бошлиғи Н. Тожетов, комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи У. Қаллибеков ва совхоз директори К. Худойёров СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Улар ҳар бирининг шанига анчагина яхши сўзлар айтилди. Бироқ нотиқларнинг кўпчилиги Н. Тожетов номзодини қўллаб-қувватлашларини айтдилар.

— Нуратдин анча вақтдан буён шоличилик бригадасига бошчилик қилади, ташкилотчилик қобилиятига эга ва ташаббускордир, — деди иқтисодчи-бухгалтер К. Утепбергенов. — Бу эса унинг коллективи биринчиларден бўлиб ижара пудратига ўтганлигида ва совхозимизнинг бошқа кўпгина бригадалари унинг изидан борганлигида намоён бўлмоқда.

Нуратдин Тожетов кўпчилик овоз билан 567-Ленинобод миллий-территориал округидан СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

●

Республиканинг энг йирик қурилишлари — Янги Ангрен ва Талимаржон ГРЭСларидан, Чорвоқ ва Тахиатошдан делегатлар Тошкентга «Узбекгидроэнергострой» трести меҳнат коллективининг конференциясига келдилар. Улар Ўзбекистондаги етакчи қурилиш ташкилотларидан бирининг 9 минг кишилик коллективи номидан вакил бўлиб келишган.

Конференцияда сўзга чиққан Янги Ангрен ГРЭСи қурувчилар бригадири С. Насриддинов, Талимаржон ГРЭСи қурилиш бошқармасининг бошлиғи А. Бозоров, «Чарвак ГЭСстрой» бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Н. Романенко ва бошқалар «Узбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси А. Қ. Эргашевни СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш ҳақида таклиф киритдилар.

(ЎзТАГ).

М. С. Горбачев «Уч томонлама комиссия» вакиллари билан учрашди

18 январь куни М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетида «Уч томонлама комиссия» вакилларини қабул қилди. Бу комиссия АҚШ, Ғарбий Европа ва Япония сиёсат ҳамда савдо-саноат доираларининг таниқли арбобларини бирлаштирувчи ноҳукумат ташкилотидир. Учрашувда комиссиянинг ҳамраислари Д. Рокфеллер (АҚШдан), Ж. Бертуан (Ғарбий Европадан) ва И. Окавара (Яниядан), Франциянинг собиқ президенти В. Жискар Д'эстэн, Японияниг собиқ бош министри Я. Накасонэ, АҚШнинг собиқ давлат секретари Г. Киссинжер, «Форин афферс» журнали редактори У. Хайленд қатнашдилар. Улар СССРдаги қайта қуриш ва янги тафаккурга асосланган ташқи сиёсат туфайли дунёда вужудга келаётган шароитда Ғарб-Шарқ муносабатларига бағишланган янги махсус доклад тайёрлаш муносабати билан Москвага келганлар.

Суҳбат бошланиши олдидан. (ТАСС — ЎзТАГ телефотоси).

М. С. Горбачевнинг суҳбатдошлари асосан, сиз қайта қуришнинг имкониятларини қандай баҳолайсиз ва унинг ғоялари қайси муддатда амалга оширилади, совет экономикасини жаҳон экономикасига узвий равишда қўшиш тўғрисидаги масалани қачон қўйиш мумкин бўлади, деган масалалар қизиқтирди.

Айни вақтда Жискар Д'эстэн ва бошқалар СССР каби жуда катта давлат маълум халқаро иқтисодий ташкилотлар (тарифлар ва савдо-сотиқ тўғрисидаги бош шартнома, халқаро валюта фонди, халқаро реконструкция ва тараққиёт банки, иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти)да қатнашмаётганлигини нормал бир ҳол деб ҳисобламаётганликларини уқтириб ўтдилар. Г. Киссинжер муаммони рақобат ўрнини ҳамкорлик оладиган ва давлатлар ўз манфаатларини бошқалар ҳисобига эмас, балки ўзаро манфаатли алоқа йўли билан таъминлашга ўтадиган халқаро системани вужудга келтириш билан боғлади.

М. С. Горбачевнинг БМТдаги нутқидан келиб чиқиб, дунёни Ғарб ўн йилликлар давомида кўришга одатланиб қолганидан кўра бошқачароқ, янгича тасаввур этиш масалалари: Европада рўй бераётган жараёнлар ва бу жараёнларда АҚШнинг роли, совет мудофаа доктринаси ва шу каби масалалар ҳам ўртага қўйилди.

М. С. Горбачев мана шу ҳамма муаммолар юзасидан ўз фикрларини баён этиб берди.

Биз, дунёнинг жуда турли қисмларида яшовчи ҳамма кишилар мана шу дунё бурилиш босқичидан ўтмоқда, деган фикрга қўшилмоғимиз керак. Ҳаммамизда ҳам чуқур ўзгаришлар рўй бермоқда. Шунга мувофиқ равишда ўзимиз ҳам ўзгаришимиз, бир-биримиз билан алоқада эса кимдир ўзини доимо ҳақ деб, энг яхши ечимларни аввалдан билишни даъво қилмаслиги керак.

Ер ерда айтилган масалалар қўйилишининг ўзида муайян бир ёқламалик бор: хўш, Совет Иттифоқи қандай ўзгаради, кўп нарса шунга боғлиқ, деган маъонода гапирилди. Аммо, сизлар, Ғарб, қандай ўзгарасизлар? Бу масала ҳам ҳозирги замон энг муҳим масаласининг жуда аҳамиятли қисмидир.

Капитализм ҳам, социализм ҳам ўзгармоқда. Бу жараён жаҳоншумул муаммолар кескинлашиб бораётган вазиятда содир бўлмоқда, бу муаммолар эса мураккаблашув тенденциясини бартараф этишни ҳамда нормаллаштириш ва ҳамкорлик тенденциясини қўллаб-қувватлашни тақозо қилади. Мана шу энг муҳим масала тушуниб олинадиган бўлса, олға ҳаракат қилиш осонлашади. Фикрларда катта ўзгариш қилиш лозим. Турмушнинг ўзи тақозо этаётган қийин масалаларни ўз олдига ва бир-бирининг олдига қўйишдан ҳам чўчимаслик керак.

Биз ўзимиз учун туб хулосалар чиқариб олишга интилдик. Бу эса енгил нафас олиш, ўзимизни яхшироқ билиб ва тушуниб олиш, айни вақтда атроф-муҳитга янгича назар ташлаш даражасига кўтарилиш имконини берди. Аввалги фикрлаш тарзини қайта кўриб чиқиш — машаққатли жараён эканлиги маълум бўлди.

Бироқ ўз халқининг олдида, ташқи дунёда муомала қилмоқчи бўлганларнинг олдида диёнатли бўлинса, шундай қилиш зарур. Биз ўз изланишларимизни жаҳонга маълум қилдик, аммо бирон масалада биз ҳақиқатни бир ўзимиз билишни даъво қилганимиз йўқ. Бу эса ўз мамлакатимизга ва дунёга фикр юритишни ҳамда саволлар ва ечимларни биргаликда излашга таклиф этди, ҳозир ҳам шундай таклифдир.

Шу муносабат билан умумий тарздаги икки мулоҳаза.

Биринчиси. Ҳозир янги халқаро муносабатларни излашга кўплар қўшилди, баъзилар кўпроқ, баъзилар озроқ даражада қўшилишди. Иккала томондан реал сиёсатга чиқиб олиш жараёни бошланди ва бу жараён қийинчилик билан бормоқда, жанжал-сурондан, ўзаро айблашлардан, ташвиқотчиликда ғалабаларга эришиш умидларидан халос бўлинмоқда. Бунинг сабаби ҳам равшан: биз ҳаммамиз — ўз замонамизнинг фарзандларимиз. Ҳамманинг олдида эса ўтмиш тажрибасини қандай тасарруф қилиш вазифаси турибди. Агар янги вазифаларни ҳал қилиш учун ўшанда вужудга келган усулардан фойдаланиладиган бўлса, бирон натижага эришиш амри маҳол. Шу тажрибадан сабоқлар чиқариб олиш — бошқача ёндашувдир. Бундай сабоқлар эса кўп, аммо энг муҳими биз ҳарбий рақобат, сиёсий муҳолифлик соҳасида ҳам, ўзимизни бошқаларга иқтисодий борада қарама-қарши қўйиш соҳасида ҳам эскича ёндашувлар асосида «жуда илгарилаб кетганлигимиздир».

Иккинчиси. Биз ҳозирги даҳшатли хавф-хатарларни ва айни вақтда биз ҳаммамиз бир-биримизга анча кўп даражада қарам бўлиб қолганлигимизни — ана шу вазиятни эътиборга олиб, тинчтотув яшаш ғоясининг ўзига янгича ёндашмоғимиз керак. Системалар ўртасидаги зиддиятларни қуролланиш пойгаси ва урушга тайёргарлик йўлида бартараф қилиш учун уринишлар нореалистик ва жуда хатарли бўлиб чиқди. Бундан қутулишнинг йўли битта: ҳар бир система ўзининг янги реалликлар ва жараёнларга мослашиш қобиляитини исботлайверсин, тафовутларни эса ҳамкорликка, ўзаро алоқаларга рағбатлантирувчи омил деб, иккала томон учун фойда келтирадиган манба деб ҳисобласин. Ўтмишда вужудга келган ибтидоий андозалардан ҳамманинг қутиладиган пайти келди. Биз ўзимиз капиталистик жамиятнинг ички имкониятларини ўз вақтида таҳлил этиб, билиб олишга хафсала қилмаган эканмиз, унинг янги шароитга мослашиш ва ривожланиш қобиляитига етарли баҳо бермаган эканмиз, унинг тез орада инқирозга учрашини каромат қилган эканмиз. Ғарбда эса социализмга цивилизациянинг ҳуқувсиз фарзанди, деб қарайдиганлар ва уни тарих бисотига топшириб юбориш керак, деб ҳисоблаётганлар шу пайтгача ҳам кўп.

М. С. Горбачев совет халқининг ўзи танлаб олган социалистик йўлга содиқлигини, қайта қуриш — социализмга янги сифат бахш этиш йўлидаги революцион интилиш эканини эслатиб ўтди. Модомики, шундай экан ва биз капиталистик система тарафдорларининг ўз қадриятларидан воз кечишларини талаб қилмаётган эканмиз, реалист бўлиш ва дунё жараёнидан ҳамкорлик қилишнинг янги шаклларини қидириб топиш лозим. Бу ҳамкорликнинг механизмлари қандай бўлиши керак, деган масала актуал бўлиб қолмоқда.

Сиёсат соҳасида ҳозир тажриба орттирилган. Биз жўшқин сиёсий мулоқотда бўлиб турибмиз. Музокаралар жараёни давом этиб, ҳозирнинг ўзидаёқ мазмундор даражага кўтарилди. Биз дастлабки амалий натижаларга ҳам эришдик, бу — янги, реалистик ёндашувларнинг шарофати бўлди. Маҳаллий можаролар тўғрисидаги тасаввурлар кескин ўзгарди — бу можароларни ҳал этишнинг ҳарбий усулларининг яроқсизлиги тушуниб олинди. Зотан, можароларни бартараф этишнинг сиёсий усуллари самарадорлигининг исботлари яққол кўриниб турибди.

Ижобий тажрибанинг бошқа нишоналари ҳам мавжуд. Агар улар жамланадиган бўлса, муаммоларни **интернационаллаштириш** лозимлиги равшан. Айни шу боисдан ҳам биз Бирлашган Миллатлар Ташкилотига бу қадар катта аҳамият беряпмиз, бу ташкилот узоқ вақтгача ўз имкониятларини рўёбга чиқармай келган эди. Аммо мана шундай пайт келишини кутар эди, ниҳоят шундай пайт етиб келди.

Башарти, халқаро муносабатларнинг иқтисодий жиҳати ҳақида гапириладиган бўлса, бу соҳада ҳам алоқа механизмларини интернационаллаштириш лозим. Жаҳондаги иқтисодий алоқаларни янгиламай туриб, халқаро муносабатларни тўла-тўкис соғломлаштиришга умид қилиб бўлмайди, мен бу фикрга қўшиламан.

Жаҳон ҳамжамиятининг ҳозирги сиёсий структурасини муваффақиятли равишда барпо этиш учун экономикада янада кўпроқ ўзаро боғланиш бўлиши керак. Бу — жуда мураккаб вазифа. Дунёнинг капиталистик ва социалистик қисмлари ўртасида нормал иқтисодий муносабатларни йўлга қўйишгагина эмас, шу билан бирга ривожланган ва ривожланаётган мамлакатлар ўртасидаги муносабатларга ҳам (бу соҳадаги вазият ҳаддан ташқари қалтис тус олмоқда) ёндашувларни топмоқ зарур. Бу муаммо, ниҳоят, биргаликда жуда жиддий муҳокама қилиниши лозим.

СССР жаҳон экономикасига қандай қўшилади? Бунинг босқичлари бўлади, деди М. С. Горбачев. Фан-техника тараққиёти — бу соҳада биз учун энг муҳим масаладир. Бу — жўн масала эмас, чет элларда пул сарфлаб, бозорларни халқ истеъмоли моллари билан тез тўлдириш ҳавасни келтирган бўлур эди. Аммо биз бир-икки йилни ўйлаганимиз йўқ. Биз маҳсулотнинг зарур

(Давоми иккинчи бетда).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ТАЪСИРЧАН БЎЛСИН

19 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган матбуот конференциясида халқ контроли олдида турган вазифалар ва унинг фаолиятини ёритишда оммавий ахборот воситаларининг роли тўғрисида гап борди. Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг раиси А. С. Ефимов журналистлар ҳузурида сўзга чиқди.

Матбуот конференциясида мамлакатда амалга оширилаётган қайта қуриш халқ контроли органларига ҳам таалуқли бўлганлиги таъкидланди. Халқ назоратчиларининг маҳаллий Советлар, ишчи контроли группалари билан ҳамжиҳатлиги янада мустаҳкамланди. Эндиликда, одатдагидек, энг ўткир муаммолар назоратчиларнинг диққат марказида турибди. Республикани социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш кўп жиҳатдан ана шу муаммоларнинг ҳал этилишига боғлиқдир.

Журналистларнинг саволларига жавоблар қайтарилди.

(ЎзТАГ).

• *Сўз—сайловчиларга*

НОМЗОДИМИЗ КИМ?

Кўпинча қайси бир хўжаликда ёки коллективда номзод кўрсатилса, биз уни қўллаб-қувватлайберамиз. Аслида номзоднинг кимлиги, фаол ё фаол эмаслигидан бехабармиз. Орадан вақт ўтиб, ташвишимиз юзасидан унга дуч келсак, ҳеч нарсанинг уддасидан чиқолмаслигини сезамиз.

Мен Наманганда автомобиль йўллари техникумини битириб келганман. Мутахассислигим бўйича иш тополмадим. Кейин колхозга аъзо бўлдим. Умр йўлдошим билан 17 сотих ерга тамаки экдик. Даромад аранг 2 минг сўмга етди. Демак, йил давомида ойлик маошимиз 80 сўмнинг нари-берисида бўлган. Йил ўн икки ой заҳмат чекиб маҳсулот етиштирдик. Пландан ортиғини қабул қилишмаяпти. Хўш, мен ана шундай муаммо билан депутат ҳузурига борсам, у ёрдам қўлини чўза оладими? Афсуски, ҳозирги депутатларимиз бўйинларини қисиб савол назари билан ўзимизга қарайдилар.

Шу боис янги сайловлар арафасида номзодлар ҳақида жиддий ўйлаб кўрайлик. Уларнинг ўзлари ҳам шоншуҳрат орттираман, деб рози бўла қолмасинлар, қўлларидан иш келсагина, ризолик берсинлар. Энди олдингидек фақат бепул билет учун депутат бўладиган замон эмас.

Н. УСМОНОВ,
Самарқанд областининг Ургут районидаги Ильич номли колхоз аъзоси.

ХАЛҚҚА ҚАЙИШСИН

Депутат — сидқидилдан ишлаши керак. Биз баъзи депутатларнинг кимлигини, исм-фамилиясини, иш жойини сўраб-суриштириб зўрга билиб оламиз. Унинг депутат сифатида халққа қандай нафи текканини, биз унинг ҳуқуқларимизни қандай ҳимоя қилганини эслай олмаймиз. Шу боисдан мен СССР халқ депутатлигига халқнинг қувончига ҳам, ташвишига ҳам шерик бўла оладиган номзодлар кўрсатилишини истардим.

М. ЭРГАШЕВА,
Андижон шаҳридаги 31-ўрта мактаб ўқитувчиси.

• *Қайта қуриш чорраҳаларида*

«ПАХТА» КООПЕРАТИВИ ХИЗМАТИНГИЗДА

Республикамизда пахта йиғим-теримини механизациялашга йил сайин катта эътибор берилмоқда. Колхоз ва совхозларнинг машина-трактор паркларида «зангори кема»ларнинг сони тобора ортаётир.

Маълумки, мавсум давомида агрегатларнинг у ёки бу қисми ишдан чиқади. Шунинг учун хўжаликларда ремонт ишларини кўнгилдагидек бажариш, агрегатларнинг бенуқсон, самарали ишлашини таъминлаш учун кўплаб миқдорда эҳтиёт қисм лозим. Афсуски, улар колхоз ва совхозларга ҳозирча етарли миқдорда етказиб берилмаётир. Натижада катта маблағ эвазига сотиб олинган қимматбаҳо терим техникаси бекор туриб қоляпти. Бу пахтакорларга ҳам, хўжаликларга ҳам катта зиён келтирмоқда.

Ҳозир пахтакор республикалардаги колхоз ва совхозларда қарийб 50 мингта пахта териш машинаси мавжуд. Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи эса уларга керагича эҳтиёт қисм тайёрлаб беролмаяпти. Айниқса, жойларда тез ишдан чиқаётган планкали чўткага талаб катта.

Битта икки қаторли пахта териш машинасида 96 та

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК

шпиндель ва шпинделдан пахтани ажратиб олувчи 96 та планкали чўтка бор. Планка ичига ўрнатилган чўтка эса бир мавсумга зўр-базўр чидаш беради. Аммо планканинг ўзидан бир неча йил фойдаланиш мумкин. Одатда пахта йиғим-терими мавсуми тугагач, ремонт устахоналарида чўтка планкаси билан биргаликда алмаштирилади. Демак, ҳали иш бериши мумкин бўлган металл планкалар ташлаб юборилади. Улар эса кўпинча устахоналар ҳовлиларида занглаб чиririди ёки арзон нархда темир-терсак сифатида топширилади. Ишдан чиққан планкали чўткаларга эса кўпинча хўжаликларда катта эҳтиёж сезилади.

Яқинда ана шу муаммони бартараф этиш мақсадида Тошкент областидаги Ўртаовул ремонт-механика заводи қошида «Пахта» деб номланган кооператив иш бошлади. Кооператив ходимлари қисқа вақт ичида анча миқдорда планкали чўтка тайёрлашга эришдилар. Улар ҳозир ҳар сменада 2-3 минг дона планкага капрондан қилинган янги чўтка ўрнатиб, иккинчи умр бахш этишмоқда.

Заводда ишлаб чиқарилган янги планкали чўткаларнинг баҳоси 83 тийин туради. Аммо у хўжаликларга шартнома асосида қатъий лимит бўйича берилади. «Пахта» кооперативида қайта ишлаб чиқарилган планкали чўтка эса 60 тийиндан сотилмоқда. Бунинг устига уни истаганча олиш мумкин.

Кооператив коллективи иложи борича кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Шунинг учун хўжаликларнинг мутахассислари чўткаси ишлатиб бўлинган планкаларни кооперативга топширсалар, айни муддао бўларди. Бундан ташқари планкали чўткани барабандан ажратиб олишда у кўпинча уриб чиқарилади. Натижада планканинг сирти пачоқланиб, ремонт сифатига салбий таъсир этади. Бунга йўл қўймаслик учун уларни махсус калит билан ечиб олишни маслаҳат берамиз.

Кооперативдан маҳсулот олаётганлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Биргина ўтган йил декабрь ойининг ўзида Шўрчи, Яккабоғ районларидаги шартнома тузган ҳар бир хўжаликка 4—5 минг донадан зиёд планкали чўтка етказиб бердик. Янги йилнинг дастлабки ҳафтасида Тошкент областидаги Ким Пен Хва номли колхоз 2 мингта шундай эҳтиёт қисм сотиб олди. Ҳозир коллективимиз эҳтиёжи бўлган хўжаликларга исталган миқдорда планкали чўтка тайёрлаб бериш учун бор имкониятларни ишга соляпти.

Қ. ИНОҒОМОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва Тошкент область партия комитети қошидаги илмий марказ раиси ўринбосари.

БУЮРТМА СИЗДАН, БАЖАРИШ БИЗДАН

Айтайлик, уйингизни ремонт қиляпсиз. Эшик ва деразаларни янгиламоқчисиз. Бунинг учун ёғоч, тахта лозим. Қидириш учун вақт керак, ишдасиз. Осон иш эмас бу. Уста топсангиз, ёғоч топилмайди, ёғоч топсангиз — уста. Эшик-деразаларни тайёрлатиш, ўрнатиш қимматга тушади. Нима қилиш керак?

Андижон область сув хўжалиги системасида уч ярим минг киши ишлайди. Уларни бундай рўзғор ташвишидан ҳоли қилиш жуда муҳим. Бизда катта-кичик билан маслаҳатлашиб, сув хўжалиги ходимларига қурилиш хизмати кўрсатадиган дурадгорлар бригадаси тузишга қарор қилдик.

Бригада дурадгорлари 1988 йилда аҳолига 3 минг сўмлик пулли хизмат кўрсатди. 45 кишига эшик, дераза, пол, ёғоч тайёрлаб ўрнатиб берди.

Буюртмачилардан шофер Баҳодир Нишонов, лойиҳалаш группасининг бухгалтери Арофатхон Орифжонова, ишчи Раҳматилло Акбаров, тракторчи Йўлдош Қўчқоров, инженер Маҳмуд Мамажонов ва бошқалар пулли хизмат бригадаси коллективи ишидан хурсанд бўлишди.

Боғишамол дам олиш зонасидан сув хўжалиги ходимларига 50 гектар ер берилган. У ерни обод қилиш, оромгоҳга айлантириш, ёғоч панжаралар қилиш, сўрилар тайёрлашда ҳам дурадгорлар бригадаси коллективининг хизмати катта.

Янги йил арафасида комбинатимиз меҳнат коллективи кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтган эди. Унда пулли хизмат кўрсатишнинг сифати муҳокама қилинди. Пулли хизмат турини кўпайтириш, бўяш, оқлаш, ремонт ишлари юзасидан ҳам буюртмалар қабул қилиш тўғрисида таклифлар тушди. Бундай таклифлар инобатга олинди. Аҳолига пулли қурилиш хизмати кўрсатишни икки баравар кўпайтириш тадбирлари белгиланди.

Р. ЗИЕВ,
Андижон область сув хўжалиги бошқармаси ишлаб чиқариш комбинатининг бошлиғи.

М. С. Горбачев «Уч томонлама комиссия» вакиллари билан учрашди

(Давоми. Боши биринчи бетда).

ҳажмини ҳам, сифатини ҳам таъминлай оладиган экономикани вужудга келтириш ҳақида ўйладик. Шу сабаб ли, ўз саноат базамизнинг бутун технология структурасини янгилашга жуда катта маблағ сарфладик. М. С. Горбачев фан-техника тараққиётининг бир қанча энг муҳим соҳаларида биз жаҳон даражасига чиқиб олаётганимизни, ҳозирнинг ўзидаёқ жуда катта натижаларимиз борлигини кўрсатувчи мисолларни айтиб берди.

Кўпроқ очиқлик асосида, иқтисодий алоқаларнинг янги шаклларидан фойдаланиб, ташқи иқтисодий сиёсатни ўзгартириш — жаҳон экономикасига қўшилишимизга имкон берадиган иккинчи йўналишдир. Икки йил мобайнида биз бу соҳадаги принципларимизни ёдон «либералаштирдик». Бироқ, яна бироз билиб олиш билангина кифояланмай, кўп нарсани ўрганиб олиш ҳам керак. Жумладан, ўзимизнинг «ички коком»га, яъни ҳарбий ишлаб чиқариш билан граждан саноати ишлаб чиқариши ўртасидаги ажралишга барҳам бердик.

Фан-техника тараққиётини жўшқинлаштириш ва янги иқтисодий алоқа шакллари орқали моллар ишлаб чиқаришда сўмнинг конверсияланиши тўғрисидаги масалани ҳам ҳал этиш имконини берадиган даражага чиқиб оламиз. Бу ишнинг ҳам ўз босқичлари бўлади. Накасонэ жаноблари бу иш тез орада бўладими, деб сўрамоқда. Аниқ айтиш қийин. Бироқ, яқин йилларда биз мақсадга яқинлашиб қоламиз, деб ўйлайман.

Бироқ, агар, Ғарб сиз айтаётганингиздек, СССРнинг жаҳон экономикасига қўшилишидан манфаатдор бўлса, муқобил ҳаракат ҳам бўлиши лозим. Масалан, сизларни халқаро иқтисодий ташкилотлар билан муносабат ўрнатиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга таклиф этамиз. Биз, совет раҳбарияти принципиал қарор қабул қилиш ниятидамиз. Аммо, иккинчи томон ҳам буни тушуниб, муносиб тадбирларни кўриши лозим. Халқаро валюта фондида, халқаро реконструкция ва тараққиёт банки ва шу каби ларда қатнашишнинг ҳамма қоидаларини биз дарҳол қабул эта олмаймиз. Бу нарса объектив сабаблардан келиб чиқади. Ғарб ҳам СССР каби шерикка кўникиши керак. Ҳозирги босқичда эса корхоналар ўртасидаги бевосита алоқаларни ривожлантиришнинг, иқтисодий ҳамкорлик бошқа шаклларининг ҳамма имкониятларидан фойдаланиш муҳимдир. Биз шундай қилишга тайёрмиз. Энг муҳими эса — Ғарб зўр бериб амал қилаётган чеклашлар ва тақиқларни тугатиш керак.

М. С. Горбачев Г. Киссинжернинг саволига жавоб қайтариб, СССР билан АҚШ Умумевропа жараёнида тўла-тўкис қатнашишларига барча европаликлар муҳтож эканликларини уқтириб ўтди. Аммо бунда Европанинг ўзига хос манфаатлари эътиборга олиниши муҳимдир. Европа доирасидаги муносабатларни уйғунлаштириш — осон иш эмас. Хельсинки жараёнининг изчиллигини таъминлаш, 1975 йилги якунловчи актни имзолаган ҳамма давлатлар эътироф қилган реалликларга оғишмай риоя этилиши — бу соҳадаги энг муҳим масаладир. Бошқача ёндашув хатарлидир. Европадаги барқарорлик ҳамманинг манфаатларига мос келади. Унинг Ғарбий қисмида бирмунча вақт мўқаддам структурани жиддий қайта қуриш рўй бериб, бу социал кескинликка сабаб бўлган эди. Эндиликда Шарқий Европа мамлакатларида чуқур ўзгаришлар рўй бераётганини кўриб турибмиз. Бу ҳам табиий ва қонуниятли жараён сифатида тушунилиб, қабул этилиши лозим.

Ҳарбий доктринанинг мудофаа характери ҳақида — уни қандай қилиб конкрет мазмун билан тўлдирмоқ керак? Биз ҳозир бу ишни қиляпмиз, деди М. С. Горбачев. Қуролли кучларни қисқартиряпмиз, улар сонининг 12 процанти қисқартирилади. Ҳарбий бюджет 14,2 процент, қурол-яроғ ва ҳарбий техника ишлаб чиқариш 19,5 процент камайтирилади. Икки йил давомида Армия ва Флотдан қисқартириладиган 500 минг кишидан 240 минг киши мамлакатнинг Европа қисмига, 200 минг киши Шарқий қисмига, 60 минг киши мамлакатнинг Жанубий қисмига тўғри келади. Бизнинг бу ишимизни обрўсизлантиришга уриниб, Ғарбда гўё бизни фақат эскирган танклардан халос бўлишяпти, деган миш-миш зўр бериб тарқатилмоқда. Шу муносабат билан айтмоқчиманки, биз қўшин группаларимиздан 5.300 та энг замонавий танкни олиб чиқиб кетамиз.

Биз Европада қисқартирадиган 10 мингта танкдан 5 мингтаси бутунлай йўқ қилиб ташланади, қолганлари граждан эҳтиёжлари учун тортиш машиналарига ва тренажерларга айлантирилади.

Такрор айтаман, биз Шарқда Армия ва флотдан 200 минг кишини қисқартирамиз. Биз МХРдаги ўз қўшинларимизни тез орада иккинчи бор қисқартиришга киришамиз. У ердаги қўшинларимизнинг 75 процанти қисқартирилади. Бундан ташқари у ердаги авиация группировкамиз тугатилади.

Бизнинг Шарқий Европадаги группировкамизга ҳужумкорлик тусини бериб турган бир қанча қўшилмалар ва қисмларни у ердан олиб чиқиб кетамиз. Бу ҳақда мен БМТда гапириб ўтдим. 1991 йилнинг 1 январига бориб, бутун мана шу группировка-фақат мудофаа тусини олади.

Биз қуролли кучларнинг мудофаа учун етарлилиги ҳақида гапирганимизда, бу — ўзгарувчан тушунча эканини назарда тутиш керак. Унга қандай маъно берилиши Ғарб томони ўзини қандай тутишига боғлиқ бўлади. Вена мандатига мувофиқ, тез орада Европадаги оддий қурол-яроғлар ва қуролли кучлар тўғрисида музокаралар бошланади. Унда номутаносибликлар муаммоси ечилади, Венада кўзда тутилган ҳамма муаммолар билан шуғулланилади. Бизнинг мудофаа доктринамизнинг моҳияти ва практикаси мана шундан иборат.

Бизнинг Узоқ Шарқдаги мудофаа потенциалимиз тўғрисидаги маълумотларни матбуотда эълон қилишга келганда, шуни айтиш керакки, биз тез орада Европа хусусидаги маълумотларни ҳам, Узоқ Шарқ хусусидаги маълумотларни ҳам эълон қила оламиз.

Накасонэ жаноблари: Бизнинг Хитой билан муносабатларимиздаги «5 принцип» Европадаги социалистик мамлакатлар блан муносабат принципларидан нимаси билаҚ фарқ қилади? — деб сўради. Ҳозирги дунёдаги ҳамма нарса каби бу мамлакатлар билан муносабатлар ҳам ўз тарихига, ўз босқичларига эгадир. Биз дўстларнинг раҳбарияти билан обдон фикрлашиб олдик, кўп йиллик ҳамкорликни якунладик, муносабатларни дўстона асосга, тенглик, ички ишларга аралашмаслик принципларига қурамиз, социализмнинг умумий фойдасини кўзлаб ва ҳар бир мамлакатнинг манфаатларини эътиборга олиб, ўзаро фойдали ҳамкорликни ривожлантирамиз, деб қайд этдик. Бу — мазкур «5 принцип»ни ўз ичига олади, деб ўйлайман. Бироқ, бу муносабатлар тилга олинган принципларидан бирортасига ҳалал етказмай, ўн йилликлар давомида вужудга келган реал алоқалар туфайли шу принципларга доираси билангина чекланмайди ҳам.

Д. Рокфеллер ўз шериклари номидан гапириб, суҳбат ғоят қизиқарли, фойдали ва ўзининг потенциал оқибатлари жиҳатидан умидбахш бўлди. Кўпдан-кўп фикрларни юзага келтирди ва комиссияга бутун дунёда ўқиладиган батафсил доклад тузиш имконини беради, деб айтди.

М. С. Горбачев ҳам суҳбатнинг муҳити ва мазмунидан мамнуният изҳор этди. Бу суҳбат рўй-рост ва фойдали мулоқот қадам-бақадам кучайиб бораётганлигининг мисолидир. Қайта қуришнинг истиқболларига келганда шуни айтиш керакки, бутун мамлакат ҳаракатга келганлиги энг муҳимдир, мана шунга асосланиб иш тутмоқ керак. Эҳтимол, огирроқ қийинчиликлар бўлар, аммо мамлакат энди ҳеч қачон аввалгидек бўлмайди, тўғри йўл танлаб олинди. Модомики, қайта қуриш давом этар экан, биз ҳозир қатнашиб турган халқаро муносабатларнинг мана шундай ривожланишига имкон берган жараёнлар ҳам кучайиб бораверади. Бизнинг қайта қуришимиз амалга ошади, аммо биз сизнинг томонингиздан ҳам «қайта қуриш» бўлишидан умидвормиз, деди суҳбатни якунлаб М. С. Горбачев.

Суҳбатда А. Н. Яковлев, В. А. Медведев, В. М. Фалин, С. Ф. Ахромеев, А. Ф. Добринин, А. С. Черняев, академиклардан Г. А. Арбатов ва Е. М. Примаков ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Республика халқ депутатлари Советларининг ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети еттинчи сессиясининг қарорлари асосида Уй-жой тўғрисидаги қонунга риоя этиш юзасидаги иши кўриб чиқилди. Ўзбекистон ССР прокурори Д. А. Усатов мазкур масала хусусида ахборот берди.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари гражданларнинг уй-жой-маиший шароитларини яхшилаш, Уй-жой тўғрисидаги қонунга риоя этиш юзасидан муайян чора-тадбирларни кўраётганликлари қайд этиб ўтилди. Республикада беш йиллик бошидан буён 21,6 миллион квадрат-метрдан кўпроқ уй-жой фойдаланишга топширилди, якка тартибда уй-жой қурилиши суръатлари икки баравар ошди, бу эса Ўзбекистоннинг икки миллиондан кўпроқ аҳолисига ўз уй-жой шароитини яхшилаб олиш имконини берди.

Шу билан бирга уй-жой муаммосини ҳал этишдаги вазият ўткирлигича қолмоқда, уй-жой олиш учун навбатлар деярли камаймаяпти. Бундай аҳволнинг сабаби — республиканинг бир қанча министрликлари ва идоралари, халқ депутатлари Советлари давлат капитал маблағлари ҳисобига уй-жой қуриш планларини бажармаётганлигида, уй-жойларнинг сифати пастлигида, қурилиш ҳажмлари қўшиб ёзилаётганлигида, уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилганлигидадир. Бу эса Уй-жой тўғрисидаги қонунлар қўпол равишда бузилишига олиб келмоқда.

Президиум Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар коллегияларининг эътиборини республика Олий Совети еттинчи сессиясининг уй-жой қуришни кўпайтиришга оид қарорлари бажарилиши устидан назоратни кучайтириш, уй-жой тўғрисидаги қонунлар бузилишига қарши қатъий кураш олиб бориш, бунда айбдор бўлган кишиларни қаттиқ жавобгарликка тортиш зарурлигига қаратди.

1988 йил 30 декабрда Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советлари Президиумларида, маҳаллий Советлар ижроия комитетларида бўлиб ўтган ўқувчилар ва ишчи-ёшлар учун «Дўстлик ва қардошлик дарслари»нинг якунлари кўриб чиқилди. Бу дарслар ошкора ва амалий муҳитда, КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси талаблари руҳида ўтиб, йигит ва қизларнинг сиёсий ва социал фаоллиги ошганлигини намойиш қилди.

Республика халқ депутатлари Советларининг, министрликлари ва идораларининг эътибори ёшлар билан олиб бориладиган ишларни тубдан қайта қуришга, миллатлараро муносабат практикасини, ёш авлодни интернационал руҳда тарбиялашни такомиллаштиришга, бўлиб ўтган учрашувларда айтилган таклиф ва мулоҳазалар сўзсиз бажарилиши зарурлигига қаратилди.

Мажлисда республика давлат турмушининг бошқа масалалари кўриб чиқилди ва улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясида

СТРАТЕГИЯНИ ҚИЁСЛАБ

Илгари хабар қилинганидек, 17 январь куни кечқурун Ереванда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг Н. И. Рижков раислигида мажлиси бўлиб ўтди. Табиий офат зонасида зилзила оқибатларини тугатишнинг янги босқичи бошланди. Ўтган йилнинг фожиали декабрида қулаб тушган иморатлар остида қўмилиб қолган одамлар ҳаётини сақлаб қолиш тўғрисида гап борган бўлса, ҳозирги пайтда регионда ҳаёт фаолиятини тўла тиклаш вазифаси кун тартибида турибди. Лойиҳа тузиш учун текширувчиларнинг, лойиҳачиларнинг, қурувчиларнинг кўп сонли отрядлари қурилишнинг кенг жабҳасини авж олдиришга киришмоқдалар. Улар бу ерга барча республикалардан келганлар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг региондаги социал-иқтисодий потенциални тиклаш тўғрисидаги кенг миқёсли қарорларини амалга оширишни таъминлаш юзасидан бир қанча конкрет программаларни тузиб чиққан кўпгина министрликларнинг кучғайратлари, юзлаб мутахассисларнинг жонкуярлиги билан ана шу ишларни бошлаб юбориш мумкин бўлди.

Бундан роса бир ой муқаддам комиссиянинг зилзила оқибатларини тугатишда қатнашаётган барча министрликлар ва хизматлар раҳбарлари иштирокидаги дастлабки кенгайтирилган мажлиси бўлган эди. Айни ўша вақтда вайрон бўлган шаҳар ва қишлоқларни қайта тиклашнинг узоқ муддатли катта программасини тузиб чиқиш бошлаб юборилган эди. Эндиликда ўша катта режалар аниқ-равшан ечимларга ва бинокорлар учун топшириқларга айланди. Залга диаграммалар, планшетлар, жадваллар қўйилган.

Қўшма группалар раҳбарларининг докладларида асосий эътибор бу ерда ҳаракат қилаётган қўшилмалар сонигагина эмас, шу билан бирга уларнинг сифатига, ишларни бир-бирига боғлаш, ҳаракатларни мувофиқлаштириб боришга қаратилган.

СССР Госстройи раисининг биринчи ўринбосари Л. А. Бибин фалокат юз берган жойларда қандай кучлар тўпланганги ҳақида гапириб бундай деди: электрон диспетчер бўлмаса 200 минг киши яшайдиган янги шаҳарни икки йил ичида қуриб бўлмайди. Лекин Кироваканда украиналик қурувчилар шундай аҳволга тушиб қолдиларки, бундай вазиятда электрон-ҳисоблаш машинаси ҳам ёрдам бермайди. Бошқа шаҳар ва қишлоқларда сейсмик ва қидирув экспертизаларининг кечикаётганлиги иш фронтига тўсқинлик қилаётган бўлса, Кироваканда янги қурилишлар учун ер участкалари ажратиш ҳақидаги «қоғозларни» расмийлаштириш чўзилиб кетаётганлиги тўсқинлик қилмоқда. Тўртта уйга пойдевор ётқизган Украина қурувчилари вайбекор туриб қолишди.

Ишларни аниқ олдириб юборишга яна нималар тўсқинлик қилмоқда? Кўпгина министрликлар жойларнинг ўзида қурилиш материаллари, хусусан қум ва шағал қазиб чиқаришни йўлга қўйишлари мумкин эди, лекин улар республика Госстройи билан ҳамиша ҳам тил топиша олмаяпти. Амалий кенгашда ишларни ана шундай тарзда бир-бирига боғламаслик фактларига қатъий принципиал баҳо берилди.

Шу кунларда Арманистонда энергетика тўғрисида алоҳида гап бўлмоқда. Энергетика соҳасининг ходимлари табиий офат оқибатларини тугатишнинг биринчи босқичида юксак профессионализм ва масъулият туйғусини намойиш этдилар. Ленинакан, Кировакан, Спитакни энергия билан таъминлаш тўла тикланди, бу эса қурилиш ишларининг бўлғуси кўламларини таъминлайди. Тўғри, бунинг учун электр энергияни қаттиқ тежаш лозим бўлади.

СССР Министрлар Советининг Арманистон атом электростанцияси энергоблоклари ишини тўхтатиш тўғрисидаги қарори муносабати билан энергия билан таъминлашдаги, шу жумладан Арманистон шимолини энергия билан таъминлашдаги кутилаётган қийинчиликларни бартараф этишнинг комплекс чора-тадбирлари кўрилмоқда. Бу ҳақда СССР энергетика ва электрлаштириш министрининг биринчи ўринбосари С. И. Садовский ўз нутқида гапириб ўтди. Раздан ГРЭСи зиммасига катта юк тушади, бу ерда 25 январда ремонт муддатидан олдин тугалланиб, 200 минг киловатт қувватли тўртинчи энергоблок ишга туширилади.

Кенгашда қишлоқ аҳоли пунктларини ҳамда зилзиладан зарар кўрган районлардаги агросаноат комплексининг ишлаб чиқариш объектларини қайта тиклаш ишларининг қандай бораётганлиги, хусусан қишлоқнинг баҳорги қишлоқ хўжалик ишларига тайёргарлиги талабчанлик билан таҳлил қилинди. Бу масала юзасидан СССР Давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари, СССР министри Е. И. Сизенко ахборот берди.

Россиянинг барча областлари ҳамда бошқа иттифоқдош республикалардан келган юзлаб кўнгиллиларни бирлаштирган агросаноат отрядлари зарар кўрган қишлоқларда турмушни нормал изга солиш, чорва қишловини ташкил этиш, баҳорги экиш ишларига тайёргарлик кўриш юзасидан кўп иш қилдилар. Ишдан чиққан суғориш системаларини, уй-жойлар ва ишлаб чиқариш объектларини тиклаш бошлаб юборилди, бу ҳақда СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Н. Ф. Васильев ахборот берди. Бироқ бу ишнинг суръатлари реал эҳтиёжлар ва талабларга жавоб бермайди. Айниқса, яқинда бўлиб ўтган миллатлараро келишмовчиликлар туфайли аҳолининг озарбайжон миллатига мансуб қисми кўчиб кетиши муносабати билан қишлоқларда ишларнинг аҳволи жиддий ташвиш туғдирмоқда.

Ҳайдаладиган ерларни қурилиш чиқитларидан ва вайрон бўлган бетон конструкциялардан тозалаш масаласи, айниқса ўткир тус олди. Икки минг гектардан ортиқ ерга ана шундай чиқитлар тўкиб ташланган. Комиссия экинзорларни сақлаб қолиш юзасидан шошилинч чоралар кўришни талаб қилди.

Мажлисда тиклаш ишларига маҳаллий кадрларни фаолроқ жалб этиш лозимлиги уқтириб ўтилди: Арманистон шимолидаги меҳнатга лаёқатли аҳолининг анчагина қисми — 17 процентгача бўлган қисми, асосан ғиштерувчилар, йўлсозлар, бошқа мутахассислар одатда республика халқ хўжалиги ишларида банд бўлмайдилар, ҳар йили ишлаб пул топиш учун республикадан ташқарига чиқиб кетадилар. Ҳозир улар шу ернинг ўзида жуда зарур.

Арманистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Л. Г. Саакяннинг зилзиладан зарар ланган районларда саноат корхоналарини тиклаш ва қуриш тўғрисидаги, Арманистон ССР Госплани раиси М. Ц. Мкртчяннинг соғлиқни сақлаш, савдо, маиший хизмат, коммунал хўжалиги, шаҳар транспорти, халқ таълими объектларини ҳамда турмушни таъминлашнинг бошқа объектларини тиклаш ва уларнинг ишини йўлга қўйиш ҳақидаги ахборотлари ҳам кўриб чиқилди.

Иттифоқ-республика министрликлари жамоатчилик истагини ҳисобга олиб, республикада саноат ишлаб чиқариши структурасини бироз ўзгартириш билан боғлиқ бўлган масалаларни кўриб чиқаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Янгидан тикланган ҳар бир заводда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш учун яхши жиҳозланган цехлар барпо этиш ҳақидаги таклиф қўллаб-қувватланди. Комиссия аъзолари таъкидлаб ўтганларидек, янги технологияларга, экология жиҳатидан соф ишлаб чиқаришни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади. Зилзила натижасида ишсиз қолган кишиларни иш билан таъминлашни тезлаштириш зарур. Бунинг учун касаначилик бригадалари меҳнатини кенг йўлга қўйиш лозим, бундай бригадаларнинг аъзолари ўз корхоналари тикланиши билан цехларга қайтадилар.

Н. И. Рижков мажлисга якун ясаб, табиий офат зонасидаги комиссия аъзолари бир кун олдин бориб кўрган шаҳарлар тўла маънода жонланганлигини айтиб ўтди. Ленинакандаги палаткага жойлашган мактабда биринчи қўнғироқни эшитиш, одамларни вайроналар атрофида эмас, балки кўчаларда иш устида ёки магазинларда кўриш қувончли бўлди. Лекин булар дастлабки қадамлардир. Кенгашда айтиб ўтилган сабаблар туфайли тиклаш ишларини авж олдириш ҳозирча секин бормоқда. Бутун иш ҳозир қўриладиган объектлар учун лойиҳа ҳужжатларини топшириш ва ер участкаларини ажратишга қараб қолмоқда. Арманистон ССР Министрлар Совети ва барча тегишли ташкилотлар олдига лойиҳаҳдирув ишларини ўтказиш ни жадаллаштириш, сейсмик жиҳатдан микрорайонлаштириш картасини тузишни яқин вақт ичида тугаллаш вазифаси қўйилди. Акс ҳолда бошқа республикалардан зилзила юз берган районларга келаётган қурувчилар ва мутахассислар оқимини тўхтатиб туришга тўғри келур эди. Бунга йўл қўйиб бўлмайди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорларида белгиланган барча ишлар муддатида бажарилиши керак.

Соғлиқни сақлаш органларининг эътибори баҳор кириши билан зилзиладан зарарланган районларда санитария-эпидемиология вазияти ёмонлашувига йўл қўймаслик учун самарали профилактика тадбирларини ўтказиш зарурлигига қаратилди. Барча йўналишларда ишларни кенг авж олдириб юбориш, бу ишларнинг аниқ маромда бўлиши, уюшқоқлик ва баҳамжиҳат ҳаракат қилиш — Арманистонга етган жароҳатни тезроқ даволашнинг, зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан партия ва ҳукумат қабул қилган программ қарорларни бажаришнинг калитидир.

Комиссия ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. Н. Слюньков, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Г. Арутюнян, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Ю. П. Баталин ва Л. А. Воронин иштирок этдилар.

* * *

18 январь куни Н. И. Рижков билан Н. Н. Слюньков Ереван давлат университети ҳузурида ташкил этилган «Лазер техникаси» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасини бориб кўрдилар. Улар энг янги лазер ускуналари яратиш, ишлаб чиқариш ва улардан фойдаланиш билан шуғулланаётган коллективнинг фаолияти билан танишдилар, корхонанинг сунъий ёқут кристаллари ҳосил қилинаётган, нурдан фойдаланишга асосланган техника яратилаётган ва синаб кўрилаётган цехларида бўлдилар.

Бирлашма ва университет раҳбарлари билан суҳбатларда илмий ғояларни — назарий тадқиқотлардан тортиб ускуналарни яратиш ва қўлланишга боғлиқ ҳолда ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи бундай корхоналарнинг катта афзаллиги уқтириб ўтилди. Айни шундай комплекс ёндашув янги технология ва машиналарни яратишда муваффақиятни гарантиялайди. Афсуски, ҳозир кўпинча илмий изланишлар «пробиркалар даражасида» қолиб кетмоқда, ғояни, ишланмаларни саноатда амалга оширишгача кўп йиллар ўтиб кетмоқда.

«Лазер техникаси» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасидаги иш тажрибаси ва меҳнатнинг ташкил этилиши саноат корхоналари илғор илмий ишланмаларни ўзлари қидирадиган, шу мақсад учун маблағ ажратиб, натижада тайёр техника ва технологияга эга бўладиган иқтисодий моделни яратиш мумкинлигини кўрсатмоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида бажарилган ишларнинг ҳажми бир неча миллион сўмни ташкил этди. Бирлашмага бу маблағларни унинг буюртмачилари — Арманистон корхоналари ва ташкилотлари берди.

* * *

Н. И. Рижков билан Н. Н. Слюньков Арманистондан жўнаб кетдилар. «Звартноц» аэропортида уларни Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Г. Арутюнян, республика Министрлар Советининг Раиси В. С. Маркарьянц кузатиб қўйдилар.

Н. И. Рижков билан Н. Н. Слюньков шу куни Москвага қайтиб келдилар. (ТАСС).

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗДА

Дўстлик қудрати

● «Дарахт ўз илдизи, инсон ўз дўстлари билан қудратли» — қозоқ халқининг мақолларидан бирида шундай дейилади. Жамбул областининг «Кўққайнар» совхози марказий қўрғонида яшовчи аҳоли ўз ҳаётида бу мақолнинг ҳақли эканлигига ишонч ҳосил қилган. Бу ерда қозоқ ва рус, украин ва корейс, озарбайжон ва немис, дунган ва қирғиз, белорус ва курд миллати вакиллари ягона оиладек яшаб, меҳнат қилишади. Хўжаликда 19 миллат ва элат вакиллари бор.

Қишлоқ аҳолиси бўш вақтида тўқувчилик билан шуғулланади. Суратда: қанд лавлаги етиштирувчи деҳқон Гулхоним ва медицина ҳамшираси Болахоним Хознева. Курд қизларининг маҳсулоти ўз бежиримлиги билан ажралиб туради.

И. БУДНЕВИЧ ва Г. КОШКИНЦЕВ фотоси.

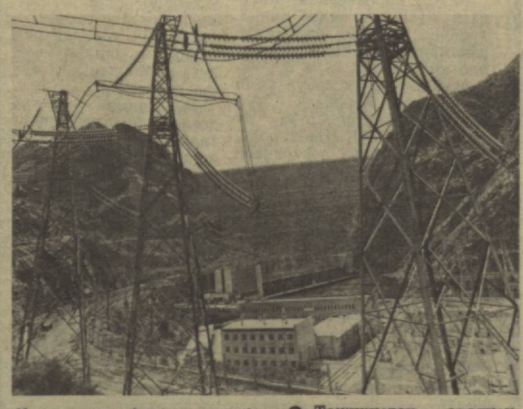

Кучларни бирлаштириб

● Тожикистон аҳолисининг учдан бир қисми янги ташкил этилган Хатлон области территориясида истиқомат қилади. Собиқ икки область — Кўлоб ва Кўрғонтепа, шунингдек Норак шаҳри янги область составига киритилди.

Етилган социал масалаларни янада тезроқ ҳал қилиш, ишчи ва моддий ресурсларни бирлаштириш мақсадида янги область юзага келтирилди. Турар жой, мактаб болалар муассасалари ва бошқа социал-маиший-маданий объектлар қурилиши суръатини жадаллаштиришга алоҳида эътибор берилиятти. Ишчи-хизматчилар, қишлоқ меҳнатчилари ва зиёлиларининг куч-ғайрати билан улкан вазифалар муваффақиятли ҳал этилмоқда.

Суратда: Норак ГЭСи.

Ю. МАШКОВ фотоси.

Педагоглар изланишда

● Кишинёвдаги 14-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари давр талаби даражасида бўлиши учун педагоглар изланишни давом эттирмоқдалар. ВЛКСМ XX съезди делегати, мактаб директорининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари М. Греку бу ишга бош-қош. Ўқувчиларга мустақиллик бериш, уларда касбга меҳр уйғотиш педагоглар диққат марказида.

Суратда: М. Греку ва 9-синф комсомол ташкилоти секретари М. Миронова ўзаро суҳбатда.

В. ВОРОНИН фотоси (ТАСС).

ТУРКИСТОН КОМИССАРЛАРИ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАБ

САДОҚАТ РАМЗИ

Тошкентдаги 110-мактаб рўпарасида жойлашган Коммунарлар хиёбони — барча шаҳарликлар учун табаррук жой: тилларда достон бўлган 14 Туркистон комиссари шу ерда оқ гвардиячи исёнчилар қўлида ҳалок бўлган. 19 январь куни ўша фожиали воқеалардан кейин орадан роппа-роса 70 йил ўтгач, юзлаб тошкентликлар Туркистондаги революция кашшофлари порлоқ хотирасига ҳурмат бажо келтириш учун бу ердаги мотам митингига йиғилдилар.

Қалъа деворига ўхшатиб ясалган девор ёнида қуйи эгилган байроқларга, кўпдан-кўп гулдасталар ва гулчамбарларга кўзингиз тушади — буларни Тошкентдаги революцион воқеаларнинг қатнашчилари, отиб ташланган комиссарларнинг қариндошуруғлари,партия, меҳнат ва уруш ветеранлари, шаҳар меҳнат коллективларининг намоянда лари, Тошкент гарнизонининг жангчилари, студентлар, мактабларнинг ўқувчилари келтиришган.

Митинг қатнашчилари партия ветерани Константин Иванович Дубровскийнинг ўша суронли кунлар тўғрисидаги хотираларини зўр эътибор бериб тингладилар.

Вақт ўтиши билан қайғуалам, хотира сусаяди, дейишади. Аммо мотам митингининг кўрсатишича, ўтган етмиш йил тошкентликларнинг ўша ташвишли кунларга чуқур қизиқишини камайтирмабди. Митингда Тошкент тепловоз ремонти заводининг ишчиси А. Шабанова, интернационалчи-жангчи А. Ҳожиев, 110-мактаб ўқувчиси М. Толибова, Ленин район партия комитетининг биринчи секретари В. Ардатов нутқлари оталар ва боболарнинг революцион анъаналарига содиқлиги ўзига хос қасамёдидек янгради.

Митинг тугайди. Туркистончи жангчилар оркестр садолари остида шаҳдам қадам ташлаб борадилар, унча катта бўлмаган майдонда суворовчилар бир текис саф тортиб ўтадилар.

* * *

Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг 19 январь куни кечқурун Ленин мемориалига тўпланган вакиллари Туркистонда Совет ҳокимияти ўрнатиш учун курашнинг энг эсда қоларли ва айни вақтда фожиали саҳифаларидан бирига мурожаат қилдилар. Бундан 70 йил муқаддам худди шу куни Туркистон АССРнинг революцион арбобларидан ўн тўрт киши сотқинлар қўлида ҳалок бўлган эди. Халқнинг ана шу содиқ фарзандлари, оташин коммунистлар ўн тўрт Туркистон комиссари сифатида тарихга кирдилар.

Ана шу шонли революционерлар ҳалок бўлган кун санасига бағишланган йиғилишда Тошкент шаҳар партия комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти, республика Уруш ва меҳнат ветеранлари кенгаши, В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг таклифига биноан турли авлодларнинг вакиллари иштирок этдилар.

Йиғилиш қатнашчилари ёрқин келажак учун курашчилар хотирасини ҳурмат билан ёдга олдилар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси, республика Уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашининг раиси Р. Ғ. Ғуломов, партия, уруш ва меҳнат ветерани Н. М. Железнов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари К. Р. Расулов, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети тарих факультетининг студенти Назира Норжигитова ажойиб анъаналарнинг ҳаётбахшлиги ва давомийлиги тўғрисида гапирдилар.

Пировардида йиғилиш иштирокчилари «Ильични ёдга оламиз» фильмини томоша қилдилар. (ЎзТАГ).

ХАЛҚ АРТИСТЛАРИ НОМИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон халқ артистлари Юнус Ражабий ва Дони Зокировнинг республика музика санъатини ривожлантиришдаги хизматларини эътиборга олиб ва улар ҳотирасини абадийлаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг «Мақом» ансамблига Юнус Ражабий номини, халқ чолғу асбоблари оркестрига эса Дони Зокиров номини беришга қарор қилди.

Бу қарор Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Ўзбекистон Композиторлар союзи билан Театр арбоблари союзининг таклифига биноан қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ОРОЛГА ЁРДАМ ФОНДИНИНГ ЯНГИ СЧЁТИ

Минг-минглаб студентлар, ишчи-деҳқонлар, хизматчилар, олимлар, ёзувчилар, ҳатто пенсионерлару ўқувчиларгача ўз шахсий жамғармаларидан «Оролга ёрдам» фондига пул ўтказмоқдалар. Корхона, муассаса, хўжалик коллективлари номидан ҳам маблағлар жўнатиляпти. Ўтган йилнинг охирларида Москвада «Орол кунлари» ўтказилгандан кейин бу хайрли ишга бош қўшаётганлар сезиларли кўпайди.

Оролни асраш комитети ёрдам фондининг номери янги бўлганлигини хабар қилади: ҳозир фонд счёти — 001700403 бўлди. Унинг адреси эса қуйидагича: 700084, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 89 СССР уй-жой коммунал банкининг Киров район бўлими.

Партия турмуши: қайта қуриш қандай боряпти?

ИЗЛАНИШ ВА НАТИЖАЛАР

Турғунлик йилларида кадрларни танлаш ва жойжойига қўйишда ишчанлик лаёқатига қараб эмас, балки анкета маълумотлари, ошнаоғайнигарчилиги, раҳбарларга ёқиш-ёқмаслигига қараб юқори лавозимларга кўтариш одат тусини олганди. Биринчи шахс кадрлар масаласини бошланғич партия ташкилоти ёки коллективнинг фикри билан ҳисоблашиб ўтирмай, ўзи ҳал қилиб қўя қоларди. Кадрлар резерви номигагина, юқоридан келган комиссияларга кўрсатиш учун тузиларди.

Бундай номақбул услуб занжирини қандай қилиб узиш мумкин? Қандай йўл тутилса, коммунистлар ўртасида обрў қозонган, коллективлар бағрида тарбияланган кишилар раҳбарлик лавозимларига кўтарилади? Борис Афанасьевич Сон ана шулар ҳақида кўп ўйлади. Натижада кадрлар резервини танлаш ва тарбиялашнинг ўзига хос схемасини ишлаб чиқди. У ленинча принципларни қайта ўрганишдан келиб чиқилган, кенг демократия, коллегиаллик ва ошкоралиққа асосланган эди. Лекин уни бир-икки йил давомида ҳаётга жорий этишнинг иложи бўлмади.

Хайриятки, 1985 йил апрелида шифобахш насим эсди. Ҳамма соҳада қайта қуриш бошланиб, ҳаётга, ишга муносабат ўзгарди. Ана шундай пайтда В. Сонни Хатирчи район партия комитетига иккинчи секретарликка йўллашди.

Район оғир аҳволга тушиб қолган эди. 1985 йили қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш бўйича асосий 14 турдан бор-йўғи бир кўрсаткич бўйича план бажарилди. Жоиз бўлса, районнинг ўша пайтдаги аҳволи дардга чалинган беморга ўхшаб кетарди. Беморнинг соғайиши врачларга боғлиқ бўлганидай районнинг барча соҳаларида ўз қаддини тиклаб олиши кадрлар қўлида эди. Улар сиёсий етук, ҳалол ва ташаббускор кишилар бўлишлари керак.

Хатирчида шундай кадрлар йўқми? Албатта, бор. Уларни излаб топиш, тарбиялаш зарур. Қандай йўл билан? Кенг демократия ва ошкоралик асосида. Бунда Борис Афанасьевич тузган ва мунтазам такомиллаштириб келган кадрлар билан ишлаш бўйича комплекс система жуда асқотиши турган гап эди. У иш бошлаган кезда дуч кела бошлаган воқеалар ҳам системани тезроқ жорий қилишга ундади.

Кабинетига район раҳбарларидан бири кириб келди. Қўли кўксида, гапидан бол томади. Ниҳоят мақсадга кўчди.

— Борис Афанасьевич, бир илтимос бор эди. Шу, ПМК бошлиқлигига бир яхши укамиз бор... Хушфеъл, битта сўзни иккита қилмайдиган йигитлардан.

— Агар коллектив сайласа, марҳамат. Лекин мен ҳеч қандай ёрдам беролмайман...

Юқоридан қўнғироқ ПМК бошлиқлигига яна шу номзодни қўйишни илтимос қилишяпти. Яна шу жавоб.

Райкомнинг биринчи секретари Жаҳонгир Ризаев билан бир кунда иш бошлашганди. Билсаки, Ризаев ҳам айни шунга ўхшаш муаммоларга дуч келяпти. Шу боис улар аввал бюро аъзолари билан маслаҳатлашиб, кадрлар билан ишлаш бўйича янги системани амалга оширишга киришишди.

Система бир-бири билан боғлиқ беш босқични ўз ичига олади. Биринчиси — бошланғич партия ташкилотларининг очиқ йиғилишларида номзодларни танлаб олиш вазифаси ҳал қилинади. Кейин пировардида райком бюросида тасдиқдан ўтадиган резерв партия ташкилотларининг таклифи асосида райком бўлимларида вужудга келтирилади. Навбатдагиси резервнинг ўқувини, сўнгра унинг жамоат ва сиёсий ишларда практикадан ўтишини ташкил этишдан иборат. Энг охиргисида резервдагиларнинг ишчанлик, ахлоқий-сиёсий сифатларига баҳо бериб, бошланғич партия ташкилотларининг таклифларига биноан номенклатурадаги лавозимларга кўрсатилади.

Бу борада райком ходимларига кўп тер тўкишга, айни чоғда ўзлари ҳам ўрганиб ва ўргатишларига тўғри келди. Кадрлар резервини танлаш бўйича йиғилишни қандай ўтказиш зарур? Характеристиканинг объектив бўлишига эришиш, уни тасдиқлаш учун нима қилиш керак? Агар йиғилишда бир ўринга икки-уч киши номзоди кўрсатилиб қолса-чи?

Бу каби саволларга 1985 йилнинг ноябрь ва декабрь ойларида партия йиғилишларида кўп дуч келинди. Бунда райком ўтказган семинарлар, ишлаб чиққан тавсияномалар асқотди, ҳатто характеристикани тасдиқлашда бериладиган намунавий саволларни тайёрлаб беришгача тўғри келди. Натижада ана шундай катта меҳнат эвазига районда биринчи маротаба амалдаги кадрлар резерви состави вужудга келтирилди.

Райком системанинг кейинги босқичларини йўлга қўйиш учун ишни изчил давом эттирди. Бошланғич партия ташкилотлари томонидан тавсия қилинган кишиларнинг фаолияти бўлимларда атрофлича ўрганилгач, улар уч группага бўлинди. Биринчи группани кадрлар резерви базаси ташкил қилади. Унга кирган 30—35 ёшгача бўлган ёшлар коллективда ўзларини яхши жиҳатлари билан кўрсатишган, бироқ ташкилотчилик ўқувига, жамоат ишларидаги тажрибага етарлича эга бўлмаган эди. Иккинчи группага кадрлар резерви мактабининг тингловчилари киради. У номенклатурадаги ва номенклатурада бўлмаган, муқим ижобий хусусиятларни, муайян ташкилотчилик қобилиятини шакллантирган ёшлардан иборат. Учинчиси эса, ҳаракатдаги кадрлар резервини ўз ичига олади. Улар асосан 35 ёшдан ошган, номенклатурадаги раҳбар лавозимлардаги ходимлардир.

«Совет Ўзбекистони»нинг бурноғи йил биринчи февралдаги сонида райкомнинг кадрлар резервини тарбиялаш хусусидаги дастлабки изланишлари ҳақида ҳикоя қилган эдик. Ўшандан кейин хатирчиликларнинг иш услубига қизиқиш янада ошди. Республикамизнинг йигирмадан ортиқ районидан райкомнинг бу соҳада олиб бораётган ишини ўрганиш учун ҳамкасблар келишди. Ж. Ризаев, Б. Сон республика миқёсидаги ўқувларда ўз изланишлари ҳақида гапириб беришди. Область партия комитети бу ҳақда махсус брошюра чиқарди.

— Ҳаракатларимиз ҳақиқий иш услубига айланмагунча фаолиятимизни такомиллаштириб бордик, —дейди Борис Афанасьевич. — Бунинг учун анча машаққатли йўлни босиб ўтишга тўғри келди. Чунки, қўпгина партия ташкилотлари кадрлар резервига ходимларни кўрсатиш масаласига навбатдаги кампания сифатида қарадилар. Оқибатда кўрсатилган 269 номзоддан ўнтаси муҳокама қилиш давомида қайтарилди. Номзодларга тасдиқланган характеристикаларда нуқул ижобий жиҳатлар қайд қилинганди...

Шундай вазиятда райком қандай йўл тутди? Асосан бошланғич партия ташкилотлари кўрсатган номзодлар резервга киритилди. Уларнинг билими оширилди, масъул лавозимларга ишга ўтишди. Бу партия ташкилотларининг резервга кадрлар кўрсатиш жараёнига муносабатини кескин ўзгартириб юборди.

Масалан, «Олтинсой» совхози партия йиғилишида прораб Абдунаби Боймуродова коммунистлар ишонч билдириб, уни кадрлар резерви составига сайлашган эди. Афсуски, у ишончни оқламади. Хўжаликда қурилиш топшириқлари бажарилмай қоларди, фермаларни ремонт қилиш ишлари сифатсиз ўтказилди. Навбатдаги йиғилишда коммунист З. Тоғаев унинг номзодини рўйхатдан чиқаришни таклиф қилди.

Коммунистлар бу таклифни қўллаб-қувватлашди. Шунингдек, А. Омонтошев, Ф. Ҳусейновларнинг ўрнига ҳам бошқа кадрлар резервга киритилди. Шу тариқа одамлар психологиясидаги бефарқлик, ўзибўларчилик ва келишувчилик каби хусусиятлар ўрнини принципиаллик, жонкуярлик хислатлари эгаллай бошлади. Районда ўтган партия йиғилишларида резервга тавсия қилинган 270 номзоднинг 82 нафари рад қилинди, 29 кишига салбий характеристика берилди. Номзодларга баҳо бериш учун мингдан ортиқ киши ўртоқларининг ижобий жиҳатлари билан бир қаторда камчиликларини кўрсатишди, маслаҳатлар беришди.

Резервдаги кадрларнинг сиёсий, ахлоқий етуклигини тарбиялаш, ташкилотчилик ўқувини шакллантириш йўлида ҳам райком изчил иш олиб боряпти. Улар пленум, бюро, партия активлари, турли хилдаги тадбирларни тайёрлаш ва ўтказишда актив иштирок этишади. Навбат билан райком бўлимларида стажировкада бўлишади.

Хатирчи район партия комитети уч йилдирки, кадрлар резерви билан ишлашнинг янги системаси бўйича фаолият кўрсатяпти. У ўзининг самарадорлиги, таъсирчанлигини амалда намойиш қилди. Бунинг натижасини нималарда кўриш мумкин? Умуман, система жорий қилингач, районда нималар ўзгарди?

— Биринчидан, — дейди Борис Афанасьевич, — районимиздаги бор кадрлар потенциалини ҳар доим назарда тутиш учун реал имконият яратилди. Бу уларни ўзига хос «ҳисобдан ўтказиш», аттестация қилиш йўли орқали, партия ташкилотлари меҳнат коллективларининг фикри асосида баҳо бериш туфайли ҳар йили кўплаб дипломли мутахассислар орасидан энг лаёқатли ходимларни танлаб олиш, аниқлашга имконият туғдиряпти.

Иккинчидан, меҳнат коллективлари, партия ташкилотларида кадрлар билан ишлаш жўшқинлик бахш этди, ҳар бир мутахассис ўз билими, ишчанлиги, ахлоқий-сиёсий сифатларини намоён қилишга интилиши вужудга келтирилди. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда эскича услубга барҳам берилди. Буни қуйидаги фактлардан ҳам кўрса бўлади: 1985 йилда кадрлар масаласи бўйича райком, обком ва бошқа юқори органларга 129 та шикоят ва ариза тушган бўлса, бу рақам 1986 йилда — 19, 1987 йилда атиги 8 тани ташкил қилди. 1988 йилда эса ундан ҳам кам бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил июль Пленуми партия ташкилотлари активлигини ошириш ва ишда мустақиллигини кучайтиришнинг муҳим аҳамиятини таъкидлаб, КПСС Бутуниттифоқ XIX конференциясининг талабларини ҳеч қандай қўшимча кўрсатма бўлишини кутмай амалга ошириш лозимлигини алоҳида уқтирди.

Ҳа, Хатирчи район партия комитетининг ошкоралик, коллегиаллик, демократик централизмга асосланган кадрлар резерви бўйича иш услуби янги давр руҳига ҳамоҳанг ва ҳамқадамдир. Изланиш бор жойда натижалар ижобий, муваффақиятлар салмоқли бўлаверади.

А. ҚОРЖОВОВ.

Республиканинг бир куни

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ АФЗАЛЛИГИ

Денов ёғ-экстракция заводининг коллективи январь ойининг биринчи ярмида пландан ташқари салкам икки юз тонна тозаланмаган ва эллик тонна қадоқланган ёғ ишлаб чиқарди.

Коллектив завод хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаган ўтган йилги муваффақиятини шу тариқа мустаҳкамлади. Меҳнатни ташкил этишнинг янги формаси ишлаб турган ходимлар сонини қисқартириб, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш ва бир йилда олинадиган фойдани ярим миллион сўмдан ортиқ кўпайтириш имконини берди.

Ана шу маблағларнинг бир қисми ишлаб чиқаришни кенгайтиришга сарфланади. Енгил кислоталарни дистирлаш цехи ва совун ишлаб чиқарадиган цех қурила бошлади. Янги цех ишга туширилгач, завод чиқиндиси технологияга ўтади, фойда эса икки баравардан знёд кўпаяди.

Сабзавоткорлар муваффақияти

Ангор районидаги «Ангор» совхози сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган. Хўжалик меҳнат аҳли бир неча йиллардан бери доим йилни зарар билан якунларди. Ўтган хўжалик йилида эса сабзавот етиштиришдан 372 минг сўм фойда олинди.

Бундай муваффақиятга меҳнатни ташкил этишнинг самарали усули — оила пудратининг кенг жорий этилиши туфайли эришилди. Совхозда 350 оилавий звено тузилган. Улар пудратнинг афзалликларини тушниб етган ҳолда бор маҳоратларини ишга солиб, унумли ишлашга ҳаракат қилишаётир. Шунга яраша даромадлари ҳам баракали бўлмоқда. Масалан, 6 кишидан иборат Абдиевлар оиласи бир йилда 24 минг сўм олди.

Хўжаликда аҳолини йил бўйи янги маҳсулот билан таъминлаш мақсадида сабзавотлар плёнка остида етиштирилмоқда. Айни кунларда бир пайкалда ҳосил йиғиштириб олинаётган бўлса, бошқасида кўчат тайёрланмоқда. Суратда: илғор сабзавоткорлардан Г. Искандарова ва А. Ҳайитовалар карам кўчатларини парваришлашяпти.

И. ХУЖАЕВ фотоси (ЎзТАГ).

МЕНИНГ ФИКРИМЧА...

Ким ёрдам беради?

Хотин-қизлар ижтимоий ҳаётимизнинг фаол иштирокчилари бўлган бир пайтда Қанда қишлоғида ишга яроқли 60 дан ортиқ хотин-қизнинг бекор ўтиришини қандай тушиниш керак?! Улар район марказидаги корхоналарга бориб ишлашга ҳам розилар. Лекин транспорт масаласи муаммо.

Қишлоқда кутубхона, кинотеатр биноси, концертлар уюштириб, турли анжуманлар ўтказиладиган жой ҳам йўқ. Бино бўлмагандан кейин тадбирлар ҳам ўз-ўзидан қолиб кетаверади-да. Аҳолига ҳаммом, телефон алоқаси хизмати ҳақида-ку гап йўқ.

Бу масалани турли ташкилотлар раҳбарлари олдига бир неча бор қўйдик. Мажлисларда гапириб чиқдик. ёздик, ёзавериб чарчадик. Район раҳбарлари бўлса қишлоқ аҳолиси турмуш тарзини кўтариш учун жон куйдирмаяптилар.

Депутат — халқ хизматкори. У халқ наказини турли ташкилотлар маъмуриятига етказади. Унинг ижроси учун курашади. Менинг фикримча, бу борада хўжаликлар, ташкилотлар раҳбарлари масъулиятини янада ошириш керак. Ахир, депутатга улар ёрдам беришмаса, ким ёрдам беради?

Ў. НАЗАРОВА,
район Советининг депутати. Самарқанд область Қўшработ районидаги Эргаш Жуманбулбул номли совхоз.

Ўн олти ёшга тўлмаганлар

Илгарилари баъзи фильм ёки театр томошалари намойиш этилаётганда кассалар ёнида «16 ёшга тўлмаганларнинг кўришлари мумкин эмас» деган эълон осиғлик турарди. Билет сотувчи киши ҳам, кинотеатр маъмуриятиҳам бунга қаттиқ риоя этарди. Эндиликда эса бундай тартиб аксари жойларда мутлақо унутилган. Масалан, бизнинг Ильич области хўжаликлари клубларида, хусусан, бизнинг совхоз клубида кечқурунги кинофильм кўрсатувларида томошабинларнинг 90 проценти мактаб ўқувчилари ва ёшлар. Намойиш этилаётган фильмларнинг ҳаммаси ҳам болалар ҳис-туйғусига бирдек ижобий таъсир этади, деб ким айта олади? Негаки, фильмлар томошабинларнинг ёши, диди, талаб-эҳтиёжларини инобатга олган ҳолда танлаб олинмайди.

Болалар ниҳоятда таъсирчан бўладилар. Биз ота-оналар баъзи бир олди-қочди фильмларнинг болаларимиз тарбиясига салбий таъсир кўрсатаётганидан кўз юма олмаймиз. Менимча, ўқувчи ёшлар учун фильмларни танлаш ва намойиш этишни, албатта, тартибга солиш керак. Дам олиш кунлари 16 ёшдан кичик бўлган болаларга 16.00 гача, бошқа кунлари эса эрталабки сменадаги ўқувчилар учун соат 14.00 дан 16.00 гача, кечки сменадаги ўқувчилар учун эса эрталаб соат 10.00 — 12.00 гача кўрсатувлар уюштириш лозим. Кечки пайт эса фақат катта ёшдаги томошабинлар кўзда тутилса мақсадга мувофиқ бўларди.

М. ШАРИПОВА.
Сирдарё область, Ильич районидаги Узоқов номли совхоз.

Аро йўлда оворамиз

Очиғини айтадиган бўлсак, қишда етиштирган маҳсулотимизни Қарши шаҳар меҳнаткашларига ўз вақтида етказиб беролмай сарсон бўляпмиз. Область агросаноат комитетининг Қаршидаги улгуржи савдо комбинати (директори Т. Аҳмедов) иши қониқарсиз. Чунки раҳбарнинг ўзи олиб борган маҳсулотимизни гоҳ у магазинга, гоҳ бу магазинга элтиб беринглар, деб бизни овора қилишдан нарига ўтмаяпти. Комбинатга қарашли магазинларнинг сотувчилари эса негадир кўкатларни вақтида қабул қилиб олишмаётир. Янги узилган кўкатлар шаҳарга олиб борилиб, яна орқага қайтгунча сўлиб қоляпти.

Менимча, қайта қуриш айрим савдо муассасаларига етиб бормаётганга ўхшайди. Турғунлик йилларидагидек халқ манфаатидан кўра, ўз манфаатларини устун қўйётган савдо ходимлари учраб турибди. Бозорларда уч боғ кўкат бир сўм бўлиб турган бир пайтда, пешона теримиз эвазига етиштираётган маҳсулотимизни арзон баҳога бўлса ҳам сотолмай овора бўлаётганимизга ачинаман.

Ж. ТОШЕВ,
Қарши районидаги «Аврора» совхози ишчиси.

Айтадиган гапим шуки...

Қишлоғимиз унча катта эмас. Элликка яқин хўжалик бор. Ҳар йили 13—14 қути пилла қурти тутамиз. 90—100 гектар ерга пахта экамиз. Бу йил бизнинг «Коммунизм» бўлими пахта тайёрлаш планини бажарди. Лекин маошимиз ҳам, мукофот пули ҳам вақтида берилмади. Моддий манфаатдорлик, инсон омили ҳақида кўп гапирамиз-у, амалда аҳвол эскичасига. У ёғини сўрасангиз, қишлоғимизда доимий болалар боғчаси йўқ. Мавсумий ясли-боғчаларнинг аҳволи эса ўзингизга маълум. Аҳоли сув ичадиган артезиан қудуғи ҳам аёллар ва болаларнинг шўри. Улар лойга ботиб, 200—300 метрдан сув ташиб келтирадилар. Болаларимизнинг оғзидан сут, қатиқ аримасин, деб сигир боққан оилаларнинг ҳам қийинчилиги бор. Улар сув ва балчиқ кечиб, каналлардан ўт ўриб келадилар.

Давлатга пахта, пилла топшириш планини бажаришда меҳнаткашларни «бўлҳо-бўл» деб забтга оладиган кишиларга айтадиган сўзим шуки, планларни амалга оширадиган меҳнат кишиси ҳақида ҳам қайғуришни унутманг.

Э. АБДУВАЛИЕВ,
ишчи. Фарғона область Киров райони, «Бешариқ» совхози.

Муҳим тадбир

АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ТУГАЛЛАНДИ

19 январда Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш ниҳоясига етказилди. Ўзбекистон ССР Давлат статистика комитетининг аҳоли статистикаси бўлимида хабар қилишларича, 18 январда мураккаб ишнинг катта қисми бажарib бўлинган. Аҳоли ҳисобчиларнинг саволларига батафсил жавоб бермоқда. Бу республикада демографик ҳолатнинг яхлит манзарасини яратишга, бир қанча муҳим социал муаммоларни ҳал этишга кўмаклашади.

— Бироқ шундай ҳоллар ҳам бўлаяптики, ҳисобчилар баъзи квартиралар ёки уйларга кунига бир неча бор қатнаб, уларнинг эгаларини топа олмаяптилар, — дейди аҳоли статистикаси бўлимининг бошлиғи М. О. Терликбоева. — Ҳар бир киши рўйхатга олиниши учун ҳисобчилар турли сабабларга кўра уларнинг уйларида бўла олмаган тақдирда бу гражданларнинг 20 январга қадар район, шаҳар статистика бўлимларига келишларини сўраймиз. Статистика бўлимларида уларни рўйхатга олиш варақалари тўлдирилади.

(ЎзТАГ).

Дунё овози

ЭНГ МУҲИМ НУТҚ

АҚШнинг энг катта телекомпанияларидан бири — Си-эн-эн телекомпанияси Михаил Горбачевнинг ўтган йилнинг 7 декабрида Нью-Йоркда БМТ Бош Ассамблеясинг сессиясида сўзлаган нутқининг телевидение орқали кўрсатилишини якшанба куни такрорлади. Совет раҳбарининг нутқи «Шу йилнинг машҳур киши» программаси доирасида такроран кўрсатилди.

Такрорий кўрсатувни фақат америкаликлар эмас, европаликлар ҳам яна кўришга муваффақ бўлдилар. Си-эн-эн телекомпанияси уни Европа канали орқали икки марта — шанба ва якшанба кунлари кўрсатди.

«М. С. Горбачев нутқини кўриш ва эшитиш имкониятига эга бўлмаган кишилар яна бир имкониятга эга бўлишларини истайман, — деди АҚШдаги «Тернер бродкастинг систем» (Ти-би-эс) телевизион компаниясининг президенти, Си-эн-эн телекомпаниясининг вице-президенти Тед Тернер Жоржия штатидаги Атланта шаҳрида ТАСС мухбири билан телефон орқали суҳбатда. — Бундай нутқни ҳамма кўриши ва эшитиши лозим. Си-эн-эн бутун дунёга эшиттириш беради, шу сабабли ҳамма жойда одамлар ана шундай имкониятга эга бўладилар». Тед Тернер Совет раҳбарининг БМТдаги нутқини «давримиздаги энг муҳим нутқ» деб атади. (ТАСС).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Президент Рейган АҚШ билан СССР ўртасида ўртача ва камроқ олислик ракеталарига оид шартнома тузилганлигидан ғоят мамнун эканлигини айтди. «Ядро урушида ғалаба қозониш мумкинлигига мен ишонмайман ва бундай уруш ҳеч қачон чиқмаслиги керак, деб ҳисоблайман, — деди у Си-эн-эн телекомпаниясининг мухбири билан суҳбатда. — Айни шунинг учун ҳам мен дастлабки қадам қўйганлигимиздан — ядро қуролларининг бутун бир туркумини тугатиш тўғрисида аҳдлашиб олганлигимиздан ғоят хурсандман». Биз бу соҳадаги куч-ғайратларни давом эттирамиз, деб таъкидлади президент. У химиявий қурол тақиқланишига эришиш зарурлигини ҳам айтди.

Рональд Рейган саволларга жавоб қайтариб, СССР билан музокараларда томонлардан бири устунликка эришди, деб ҳисобламаслигини айтди. «Мен мутлақо бундай деб ўйламайман, — деди у. — Айни вақтда мен музокаралар жуда яхши тугади деб ҳисоблайман ва бу биринчи навбатда эришилган шартномага таалуқлидир. Биз ҳозир бошқа ядровий қуроллар соҳасида ҳам музокаралар олиб бораётганлигимиз бунинг далилидир.

20 январда мамлакатни идора қилиш жиловини Жорж Бушга топширадиган АҚШнинг 40-президенти «Яхши ёки ўртача президент бўлдингизми?» — деган саволга унинг ўзи жавоб қайтаролмаслигини айтди. Унинг сўзларига қараганда, «ўзига боғлиқ ҳамма ишларни қилган». (ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИ

Ўтган шанбадан бошлаб ҳар куни Висмор яқинидаги Хинрихсфен деган жойда Лютеран черковида соат 9 дан 52 минут ўтганда қўнғироқлар чалинади. 12 январь куни айни шу вақтда пастлаб учишни машқ қилиш чоғида НАТОнинг икки самолёти тўқнашиб кетиб, Қуйи Саксониядаги ана шу жамоа устига қулаб тушган эди. Қўнғироқ овози — ўйламай-нетмай қилинаётган машқларга қарши норозилик билдираётган Хинрехсфен аҳолисининг кайфиятини акс эттиради, деди пастор Хенниг Буххаген. Унинг уйи фалокат юз берган жойдан атиги юз метр масофада жойлашган. Мактаб биноси эса бундан ҳам яқин роқ, фалокат чоғида бу мактабда 65 бола ўқиётган эди. Жамоа аъзолари бошқа шаҳарчаларнинг аҳолиси мададида самолётларнинг пастлаб учишини тақиқлаб қўйишни талаб қилиб, НАТОнинг «Вуттмундхавен» авиабазаси дарвозаси олдида намойиш ўтказдилар. Аҳоли орасида даҳшат уруғини сочаётган ва рутубат келтираётган ҳарбий концепциядан воз кечиш пайти келди, деди ГСДПдан Бундестагга сайланган депутат Дитмар Шютц. Оппозициячи сиёсий партиялар ва кўп сонли жамоат ташкилотлари бу талабга қўшилмоқдалар.

ИТАЛИЯ

Палермода Италия ички ишлар министри Антонио Гава ва юстиция министри Жулиано Вассали, мафияга қарши кураш олий комиссариатининг аъзолари, маҳаллий маъмурларнинг вакиллари, полиция ва отлиқ полиция корпуси раҳбарлари иштирокида бўлиб ўтган кенгаш Сицилиядаги уюшган жиноятчиликка қарши кураш муаммоларига бағишланди. Сўнгги ойларда гангстерлар синдикатининг фаолияти сезиларли равишда кучайганлиги таъкидланди. Хусусан каллакесарлар билан ҳамкорлик қилишдан бош тортган Италия жанубидаги энг катта савдо-саноат корхоналари эгаларидан бири Лужи Раньери яқинда ўлдирилганлиги ана шундан далолат беради. Сўнгги 12 ой ичида оролда 290 дан кўпроқ қотиллик қилинди. Бу ачинарли кўрсаткич жиҳатидан область мамлакатда биринчи ўринда турибди. Жамоат тартибини сақлаш органларининг вакиллари оролда зўравонлик яна авж олганлигини турли жиноий тўдалар мамлакат жанубий районларини ривожлантириш программаси доирасида Сицилияга ажратилган кўп миллиардли ёрдамдан ўзларига каттароқ улуш ажратиб олишга уринишлари билан боғлиқ, деб ҳисоблямоқдалар.

АНГЛИЯ

Британия жамоатчилигининг тазйиқи билан ички ишлар министри Дуглас Хэрд «гилфордлик тўрт киши» ишини қайта кўриб чиқиш тўғрисида қарор қабул қилди, деб хабар қилди «Ивнинг стандарт» газетаси. Пол Хилл, Жерри Конлон, Падди Армстронг ва Керол Ричардсон Гилфорд шаҳридаги пивохонани портлатишда айбланиб, қўйилган айбларнинг асоссизлигига ва тергов қондалари қўпол равишда бузилганига қарамай, умрбод қамоқ жазосига ҳукм этилган эдилар. Мамлакат жамоат ташкилотларининг бу ишни қайта кўриб чиқиш ва адолатсиз ҳукмни бекор қилиш учун кураши 15 йил давом этди. Лондон матбуотининг гувоҳлик беришича, терговчилар айбланаётган тўрт кишини қамоққа ташлаш учун зарур бўлган кўрсатмаларни ҳайрон қоларли даражада қисқа муддатда «олишга» муваффақ бўлганлар. Кейин маълум бўлишича, бу машъум кўрсатмаларни полициячилар дўқ-пўписа, қўрқитиш, наркотик моддаларни қўлланиш йўли билан олганлар.

ТУРКИЯ

Туркия давлат хавфсизлиги судининг прокуратураси, «Гюнеш» газетасининг хабар қилишига қараганда, йиғилишлар ва намойишлар тўғрисидаги қонунни бузганлиги учун 22 кишига қарши жиноий иш қўзғатди. Уларни Туркия бирлашган Компартияси раҳбарлари Х. Қутлу ва Н. Саргин устидан навбатдаги суд мажлиси вақтида ана шу икки судланувчини ҳимоя қилиб кўчада намойиш ўтказишда айбламоқдалар. «Айбланувчилар ўз ҳаракатлари билан кўча ҳаракатини ва яқин атрофдаги уйларда яшовчиларнинг ҳаловатини бузишди», — газета прокуратурасининг айбловчи актидан ана шу сўзларни келтиради. Амалдаги қонунларга мувофиқ, турк коммунистларининг 22 тарафдорини бир ярим йилдан уч йилгача қамоқ жазоси кутмоқда.

(ТАСС).

БОННДАН:

ЯНГИ БОСҚИЧ

ГФР канцлери Г. Коль журналистлар билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: менинг Москвадаги визитим чоғида имзоланган кўпгина битимлар ҳозир конкрет мазмун билан бойимоқда.

Мен уларнинг амалга оширилишига умидворлик билан қарайман ва мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда ҳамжиҳатлик зарур, деб ҳисоблайман. Иккала томон ҳам ГФР билан СССР ўртасидаги муносабатларни янада яхшилаш сари энди катта қадамлар қўйиш талаб этилади, деган фикрга қўшилади. Ўзаро ишончни мустаҳкамлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга.

М. С. Горбачевнинг бу йил ГФРга қиладиган визити Совет — Ғарбий Германия муносабатлари тарихида янги босқич очади. Бу визит натижасида қўшма сиёсий ҳужжат имзоланади, деб таъкидлади ГФР ҳукуматининг бошлиғи. Шу йил охиригача биз федератив республика билан Совет Иттифоқи ўртасида хоҳ иқтисодий, илмий-техникавий ҳамкорлик бўлсин, хоҳ атроф-муҳит муҳофазаси ишидаги ҳамжиҳатлик бўлсин, хоҳ маданий алоқалар ва ёшларни ўзаро юбориб туриш соҳаси бўлсин, барча соҳалардаги муносабатларда катта тараққиётга эришажагимизга ишончим комил.

(ТАСС).

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

«89 минут кулгу»

✦ — Ленинград давлат академик комедия театрининг артистлари Тошкентда шундай деб аталган программани кўрсатдилар. РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Л. Леонидов ва В. Никитенко, артист Л. Миллиндер ана шу программада иштирок этдилар. Бу комедия театри тарихига, унинг бадиий анъаналарига ўзига хос ретроспектив назар ташлашдан иборат бўлди.

Шеърлар, қўшиқлар ва сатирик миниатюраларни томошабинларга етказишнинг моҳирона шакли, актёрларнинг томошабинлар билан эркин мулоқоти залда чинакам театр гурурини, мутлақо кутилмаган саҳна топқирлиги ва бадиҳабозлик муҳитини вужудга келтирди.

— Биз ленинградлик артистларни Тошкентга таклиф этиб, шаҳримиз аҳолисини ҳозирги вақтда деярли унутилган театр гурунглари жанри билан таништиришни истадик, — дейди «Орфей» авторлар қўшиқлари бирлашмасининг раҳбари И. Хилкова. — Бир вақтлар, айниқса, аср бошларида, 60-йилларда театр қизиқчилари томошабинлар орасида ғоят машҳур эдилар. Москва бадиий академик театри, Малий театр ва бошқа машҳур театрларнинг анъаналарини эсга олиш кифоя.

Танишинг— Владимир Иванив

✦ Самарқандликлар бу ерда очилган Владимир Иванив асарлари кўргазмасини кўз ва қалб учун куй деб атадилар. Миллати украин бўлган рассом мана салкам ўн йилдирки, Самарқандда яшаб, ижод қиладн. У Ворошиловград бадиий билим юртини тамомлагандан кейин бу ерга келган.

Экспозицияга В. Иванивнинг дастлабки пайтда яратган ва яқингинада яратилган асарлари қўйилган. Кўргазма самарқандлик рассомлардан бирининг ижоди тўғрисида тўла тасаввур беради.

Рассомнинг дастлабки асарлари кўпроқ манзара санъати билан боғлиқ бўлди. Чунки, у шаҳар бўйлаб, Зарафшон водийси бўйлаб кезди, қадимий ёдгорликлар, меъморий асарлардан ҳайратга тушди ва уларни мўйқалам орқали акс эттиришга интилди.

Ёш рассомнинг барча асарларида ранг-баранг бўёқлар ўз ифодасини топган. «Қизил нарвон», «Уфқ» ва бошқа асарларида бу нарса, айниқса, ёрқин ифодаланган.

(ЎзТАГ).

• *Инсон, қонун ва жамият*

ЭНГ ЁВУЗ ИЛЛАТ

Порахўр... Шахсий манфаат, ғаразли мақсад йўлида ҳар қанча товламачилик қилишга ҳозиру нозир бу кимса ким ўзи? Нима учун у орамизда эмин-эркин яшаб юрибди? Порахўр ва порахўрликка меҳнат коллективлари, корхона, ташкилот ва муассасаларда ҳисоб-китоб ишлари, тартиб-интизомнинг суст ташкил этилаётгани, қолаверса ўзимизда ижтимоий фаоллик, шахсий жасорат етишмаётгани сабаб бўлмаяптими?

Қуйида Ўзбекистон ички ишлар министри БХСС бошқармасининг бошлиғи ўринбосари, милиция майори Анатолий Иванович АГЕЕВ ана шу ҳақда жамоатчи мухбиримиз В. САФИУЛОВнинг баъзи саволларига берган жавобларини эълон қиляпмиз.

— Ошкораликнинг порахўрликни ижтимоий ҳодиса сифатида таг-туби билан бартараф этишдаги ролини қандай баҳолайсиз?

— Фақат ижобий. Айтишларича, туяқуш хавф сезса бошини қумга кўмар экан. Ҳаётимизда ҳали ҳам рўй бериб турган порахўрлик ҳолларини шу таҳлит «сир сақлаш» — сиёсий саводсизлик билан баробар. Тўғри, жиноятнинг бу тури ғаразли мақсадларда республикамизда содир этилаётган ҳуқуқ бузишларнинг нисбатан кам фоизини ташкил этади. Бироқ порахўрликнинг ижтимоий зарари қайта қуриш ишига тажовуз сифатида баҳоланиши лозим.

Республикада сўнгги икки йил мобайнида бундай жиноятларни фош этиш 40 фоиз ортди. Биргина 1987 йилнинг ўзида 400 дан ортиқ порахўр аниқланди ва фош этилди.

— Анатолий Иванович, замонавий порахўрни, сизнингча қандай тасвирлаш мумкин?

— Фош этилганларнинг ҳар иккитасидан бири олий ва ўрта махсус маълумотга эга. Кўпчилиги раҳбарлар. Нима яхши, нима ёмон эканлигини яхши биладилар. Бошқа тоифа жиноятчиларни йўлдан оздирган омиллар атрофдагиларнинг салбий таъсири, ёмон тарбия, руҳий носоғломлик деб қараладиган бўлса, порахўрлар ҳақида бундай деёлмаймиз. Порахўр учун, энг аввало, ахлоқий нопоклик, хушомадгўйлик характерлидир. Порахўрликка назоратсизлик, интизомсизлик, одамлардаги лоқайдлик каби тартибсизликлар йўл очиб бермоқда. Тажриба кўрсатяптики, порахўр фош этилган ҳар қандай ташкилотда ошна-оғайнигарчилик, танқид учун таъқиб, расмиятчилик урчиб кетган.

Ўрта Чирчиқ район ижроия комитети қошидаги районлараро врач-меҳнат экспертиза комиссиясининг раиси Цой Г. Устабоевдан 50 сўм пора олаётганида қўлга тушди. Бу порани у ўзининг бевосита вазифаси — инвалидлик пенсиясини ўз вақтида расмийлаштириши учун талаб қилган.

Тинтув қилинганида Цойнинг уйидан 21 минг сўм пул, 6 минг сўмлик омонат касса дафтари топилди. «Жигули» енгил машинаси мусодара қилинди. Цой 5 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. Мазкур ташкилотда бюрократизм илдиз отмаганида эди, бундай кўнгилсиз ҳодисага йўл қўйилмасди.

— Жамоатчиликнинг ва меҳнаткашларнинг порахўрликка қарши курашдаги иштироки ҳақида ҳам гапириб берсангиз. Маълумки, пора олувчи ҳам, берувчи ҳам қонун олдида тенг жавобгар.

— Биринчидан, ҳар қандай вазиятда ҳам пора бермаслик керак. Бунинг учун албатта жасоратли ва онгли бўлиш талаб қилинади. Юқорида келтирилган мисолда Устабоев гражданлик шанига муносиб иш тута билди. Бюрократ раис пора беришга мажбур қилаётганлиги ҳақида хабар берди. У шундай иш тутмаганида эди, порахўр текин бойлик ҳисобига ҳамон гашт суриб юраверган бўларди.

Агар гражданин ҳуқуқни ҳимоя қилувчи органларни товламачига пора берганлиги ёки бермоқчи эканлиги ҳақида вақтида хабардор қилса, жиноий жавобгарликдан озод этилади. Лекин шунга ишончим комилки, порахўрликдан халос бўлишнинг энг мақбул йўли — бу ижтимоий ҳаётни демократиялаш ва ошкораликдир.

Текин бойлик орттиришга бир талай саноат ва озиқ-овқат товарлари, дори-дармонлар ва хизмат турларининг камёблиги ҳам сабаб бўляпти.

Порахўрда юз йўқ, деб бежиз айтилмаган. Шароит тақозосига кўра моддий танг аҳволда яшаётган кишиларга нисбатан таъмагирлик қабиҳликдир. Самарқанд область Оқдарё район социал-таъминот бўлимининг инспектори Ҳ. Юсупов ана шундай маъ-навий қашшоқ кимса бўлиб чиқди. Бўлмаса, болаларига нафақа олиш учун ҳужжат расмийлаштиришга келган ёлғиз она К. Умировадан юз сўм пора талаб қилармиди? Эндиликда у узоқ муддатга озодликдан маҳрум этилди. Афсусланарли жойи шундаки, у илгари ҳам ахлоқий бузуқлиги ва қалбаки ҳужжатлардан фойдалангани учун судланган эди.

Ўйлаймизки, кадрлар танлашдек масъулиятли ишга панжа орасидан қараган район бўлими бу кўнгилсиз воқеадан тегишли хулоса чиқариб олади.

— Сир эмаски, халқ пос-бонидек шарафли касб эгалари — милиционерлар орасида ҳам порахўрлар йўқ эмас. Республика Ички ишлар министрлигининг милиционер формасидаги порахўрларга қарши кураши ҳам газетхонларда қизиқиш уйғотиши табиий.

— Гапингиз ҳақ. Бизнинг сафимизда ҳам номуносиб кишилар учраб турибди. Аввало форма ҳақида. Маълумки, учувчилар ҳам, темирйўлчилар ҳам, таксичилар ҳам махсус кийимда юришади. Яъни, бирон идорага мансублик кийим кўриниши ва погон билан белгиланади. Темир йўл идорасидан бир мисол келтирай. БХСС хизмати ходимлари яқинда Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси моддий-техника таъминоти бўлимининг инженери Г. Аҳмедовни жиноят устида қўлга олди. У фонддан ташқари материал ажратганлиги учун Сирдарё станцияси ходимларидан пора талаб қилган эди.

Буёғини сўрасангиз, шахсан ўзим яқинда участка инспектори бўлиб ишлаётган товламачини фош этишимга тўғри келди. У жамоатчилик тартибини бузувчилардан иш қўзғатмаслик учун пора талаб қилганликда айбланди. Суд уни 8 йил озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди. У суд қароридан норози бўлса, барча гражданлар каби юқори ташкилотларга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Масала қандай поёнига етиши ҳозирча номаълум. Шунинг учун ҳам бу ўринда унинг исм-фамилиясини келтириб ўтирмайман.

Тошкент шаҳар Ҳамза район ички ишлар бўлимининг собиқ катта терговчиси Т. Воздраганов тузини еб тузлиғига тупурувчилар сирасидан экан. Ҳозир у тегишли жазо муддатини ўтаяпти.

Демоқчиманки, милиция номидан иш кўриб, халқ посбони деган шарафли номга доғ туширувчиларга сафимизда ўрин бўлмаслиги керак. Республика Ички ишлар министрлиги ана шундай қатъий мақсадни оғишмай амалга ошираверади.

ЧИРОЙЛИ КИЙИНИШНИ ИСТАЙСИЗМИ?

Тошкентдаги янги кийимлар — модалар театри шаҳарликларнинг севимли жойларидан бўлиб қолди. Бу ерда турли кўринишдаги, замонавий бичиқдаги кийим-кечакларни намойиш этиш билан бирга буюм лотереяси ўйинида ҳам қатнашиш мумкин.

Суратда: республика модалар театрида янги кийимларни намойиш қилиш.

А. КОШКИН ва В. МИЛЕНЬКИЙ фотолари. (ЎзТАГ).

Александр Федорович ФРОЛОВ

Ўзбекистон ССР маориф министрининг собиқ биринчи ўринбосари Александр Федорович Фролов оғир касалликдан сўнг 58 ёшида вафот этди.

А. Ф. Фролов 1931 йил 1 февралда туғилди. У ўз меҳнат фолиятини 1951 йилда Самарқанд область Жомбой районидаги 23-ўрта мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси бўлиб ишлашдан бошлади. Совет Армияси сафларида хизмат қилди. Ўқитувчи, мактаб илмий бўлим мудири, Самарқанд область ўқитувчилар малакасини ошириш институти директорининг ўринбосари, Самарқанд область халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари вазифаларида хизмат қилди. А. Ф. Фролов қарийб ўн беш йил Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратида масъул ишда бўлди. 1985 йилдан сўнгги пайтгача Ўзбекистон ССР маориф министрининг биринчи ўринбосари бўлиб ишлади.

А. Ф. Фролов республика халқ маорифини ривожлантиришда сезиларли из қолдирди. У ўзининг ижодий куч ва ғайратини болаларни олти ёшдан бошлаб ўқитишга ўтказиш, ўқув-тарбия ишларини такомиллаштириш, уни илмий-методик жиҳатдан таъминлаш масалаларини ҳал этишга бағишлади. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими» фахрий унвони берилган эди.

Ажойиб коммунист ва педагог, камтарин меҳнатчи бўлган Александр Федорович Фроловнинг хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ

700412 СЧЁТИГА

● СИРДАРЁ областининг Мирзачўл районидаги Ленин номли, Абай номли ва Сегизбоев номли ўрта мактаб ўқитувчилари ўзларининг бир кунлик иш ҳақини зилзиладан зарар кўрган Арманистон аҳолисига ёрдам фондига ўтказдилар. Ана шу мактабларнинг ўқувчилари эса токларни кўмишда ишлаб топилган маблағни 700412 счётига топширдилар. «Иржар» темир йўл станциясининг ходимлари ҳам ана шу қардошлик ва меҳрибонлик фондига пул ўтказдилар.

(ЎзТАГ).

• *Спорт*

МУДДАТИДАН ОЛДИН

✦ СУВ ТЎПИ. Тошкентдаги Митрофанов номли сув спорти саройида Ўзбекистон чемпионати ўтказилди. Мусобақада биринчи лига вакили — Тошкентнинг «Меҳнат» ватерполчилари муваффақиятли куч синашдилар. Улар Навоий (21:3), Андижон (20:6), Фарғона (18:4), Сирдарё (13:6) коллективларидан устун келиб, муддатидан илгари чемпион бўлишди. «Меҳнат» ватерполчиларининг бу ютуғи февраль ойида бошланадиган Бутуниттифоқ турнирига тайёргарликнинг муҳим босқичларидан бўлиб қолди.

ЮҚОРИ НАТИЖАЛАР

✦ ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. «Вильнюс кубоги» учун анъанавий мусобақада «Олимпиада-88» совриндори Т. Бикова баландга сакрашда 192 сантиметрли маррани эгаллаб, зафар қучди. Тошкентлик В. Ишютин лангар билан сакрашда 5 метр 65 сантиметрли маррани эгаллаб, ғалаба қозонди. У Минск шаҳрида В. Булатов хотирасоврини учун ўтказилган мусобақада 5 метру 70 сантиметрлик натижа билан қумуш медални қўлга киритди. Унинг ҳамшаҳри Р. Гатаулин 560 сантиметрли баландга сакраб учинчи совринли ўринни олди.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ

✦ БОКС. Ватанимиз пойтахтида чарм қўлқоп усталарининг жаҳон чемпионати ўтказиладиган бўлди. Бешинчи марта ўтказиладиган йирик мусобақада кўплаб мамлакатларнинг вакиллари қатнашиши кутилмоқда. Ҳозирча Австрия, Венгрия, Гана, Гондурас, Испания ва АҚШдан таклифлар олинди. Чемпионатнинг дастлабки баҳслари 17 сентябрда бошланиб, ярим финал 27 ва 28 сентябрда бўлади. Ҳал қилувчи учрашувлар 30 сентябрь ва 1 октябрь кунларига мўлжалланди.

МИШ-МИШМИ Ё К И?..

• Факт ва шарҳ

Тошкентдаги энг йирик савдо шохобчаларидан ҳисобланган бош универсал магазини. Пештахталардан хўжалик совуни, кир ювиш воситаларини қидириш бефойда. Одатда бу магазинда хўжалик совуни озиқ-овқат бўлими орқали сотилади. Биз 12 январь куни эрталаб шу бўлим бошлиғи Т. Ҳошимов билан суҳбатлашдик:

— Охирги марта ўтган 1988 йил 30 декабрь куни планга қўшимча 3,8 тонна хўжалик совуни олгандик, — деб сўз бошлади у. — Уни 5 январгача сотиб тугатдик. Январь ойида фонд бўйича 5 тонна шундай маҳсулот олишни планлаштирганмиз. Республика Савдо министрлигининг «Узоптгалантерея» идорасига бордик. У ердагилар совун олиш навбатимиз 14 январда келишини маълум қилишди. Шу сабабли ҳозир сотувда хўжалик совуни йўқ. Кунига юзлаб харидорлар мурожаат қилишмоқда...

Демак, бош универсал магазинида деярли ўн кун совун бўлмади. Синтетик кир ювиш воситалари сотиладиган хўжалик моллари бўлимида ҳам на паста, на порошоклар бор. Бўлим бошлиғи А. Нажмиддинов бундай моллар тушликдан сўнг сотувга чиқарилишини айтди. Бош универсал магазинидаги аҳвол шунақа экан, бошқа савдо точкалари хусусида ўзингиз хулоса қилаверинг.

Дарҳақиқат, редакцияга республикамиз меҳнаткашларидан шикоят хатлари келмоқда. Улар ҳақли равишда нега савдо расталарида кир ювиш воситалари йўқлигини сўрашмоқда. Совун ишлаб чиқариш камайиб кетдимикан, деб ташвишланмоқдалар.

Сурхондарё область Жарқўрғон районидан Х. Хўжамқулов газетага шундай мазмунда хат йўллабди:

«Областнинг барча районларида хўжалик совуни, кир ювишда ишлатиладиган моллар йўқ. Айниқса, совун қидириб бормаган жойимиз қолмади. Ҳатто қўшни Тожикистон, Туркманистонгача бордик. Эссиз кетган вақтимиз. Бу ҳақда биз Жарқўрғон район матлубот жамияти раҳбарларига ҳам мурожаат қилдик. Лекин ҳеч қандай натижа бўлмади».

Биз кўпчиликни ташвишлантираётган бу муаммо савдо тармоқларида бир неча кун ичидаёқ на гугурт, на туз, на совун топишнинг иложи бўлмай қолди. Негаки шов-шувлардан ташвишланган кишилар бу нарсаларни яшик-яшиклаб ола бошлагандилар.

Айрим пайтларда шов-шув кучайиб кетишига савдо ходимлари ҳам сабабчи бўлишмоқда. Чунки кўпчилик улардан фалон нарса қимматлашар, фалон нарсани ишлаб чиқариш камаяр экан, деб сўрашади. Улар эса бунга жавобан бирон бир жўяли гап айта олмайди. Оқибатда одамларда миш-мишларга бўлган ишонч кучаяди.

Рақамларга бир назар ташлайлик: 1987 йили республика бўйича 60960 тонна хўжалик совуни, 27280 тонна синтетик кир ювиш воситалари сотилган эди. Ўтган йили эса 66725,8 тонна хўжалик совуни, 32028,3 тонна синтетик кир ювиш воситалари сотилди.

Ҳозир хўжалик совуни савдо пештахталарида бемалол сотилиб турган пайтдагидан кўра кўпроқ ишлаб чиқарилмоқда. Аммо тақчиллик ҳамон давом этяпти. Совун йўқлиги учун ўз-ўзидан синтетик кир ювиш воситаларини топиш ҳам қийинлашмоқда.

Биз А. Жалоловдан, агар маҳаллий Советлар билан тегишли савдо ташкилотлари кир ювиш воситалари савдосидаги аҳволни тартибга солиш учун ҳарид қилиш миқдорини ҳар бир киши бошига чеклаб қўйса бўлмасмикин, деб сўрадик. Бунга жавобан у, яқинда Ватанимиз пойтахтидаги айрим савдо шохобчаларида бу тартибни жорий этишгани ҳақида ва аксинча кишилар бундай тартибдан ташвишланиб, камчиллик янада кучайганини айтди. Директор сўзининг охирида 1989 йил учун ҚССР Савдо министрлигига 70 минг тонна хўжалик совуни ажратишга буюртма берилгани, министрликда эса ҳар йилгидай 60 минг тонна фонд ажратилганини маълум қилди. Бундан чиқди, республикамизнинг ички имкониятларидан фойдаланишимиз лозим.

Хўш, шундай маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган корхоналарда аҳвол қандай? Тегишли юқори ташкилотлар шу масалада Давлат агросаноат комитети, Савдо министрлиги ва «Узоптгалантерея» идораси раҳбарларига кўрсатма берганликларига қарамай аҳвол ўзгармаяпти. Республика бўйича хўжалик совуни ишлаб чиқарувчи корхоналарда январнинг биринчи ўн кунлик плани салкам 60 процентга уддаланди холос.

Фактлар корхоналарда аҳвол кўнгилдагидек эмаслигидан гувоҳлик беради. Масалан, Янгийўл ёғ-мой комбинати хом ашё йўқлиги важидан 6—11 январь кунлари ишламади. Андижондаги ёғ-мой комбинати эса январь ойининг биринчи ўн кунлигида ярим қувват билан ишлади. Негаки, комбинатга таъминотчилар яшик етказиб бера олмаяптилар. Ҳа, бу аҳволдан республика Давлат агросаноат комитети раҳбарлари огоҳ. Лекин негадир тезкорлик билан вазиятни ўнглаш учун ҳаракат қилинмаяпти. Шуниси ачинарлики, бундай мисоллар талайгина.

Миш-мишларга зарба беришда харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришда узилиш бўлмаслиги муҳим аҳамиятга эга. Шундай экан, республика Давлат агросаноат комитети тегишли корхоналардаги аҳволни зудлик билан ўнглаши, бу борада қатъий назоратни йўлга қўйиши керак.

Д. ҚИРҒИЗБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

• *Тингланг, томоша қилинг*

20 ЯНВАРЬ, ЖУМА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. 9.40 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Бадиий фильм, 3 ва 4-сериялар. 11.55 Янгиликлар. 12.05 Инсон институти. 13.05 СССР халқ артисти А. Эйзен. 16.00 Янгиликлар. 16.10 Сайловлар олдидан. 16.20 Концерт. 16.25 Ҳужжатли фильмлар. 17.10 Шоп эртаклари. 17.40 Қувноқ стартлар. 18.25 Москва ҳақида қўшиқлар. 18.45 СПИД — инсониятга хавф солмоқда. 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Фигурали учиш. Европа чемпионати. 20.20 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Бадиий фильм, 4-серия. 21.30 Время. 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Шундай бўлган... бўлганди». 22.30 Нигоҳ.

МТ-II. 9.00 Гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35 География. 10.05 Инглиз тили. 11.05 Онамларнинг мактаби. 11.35 География. 12.05 Инглиз тили. 13.05 «Оққушларга ўқ узманг». Бадиий фильм, 2-серия. 14.10 Янгиликлар. 14.20 Ҳужжатли фильм. 17.35 Янгиликлар .17.45 «Иллюзион». Бадиий фильмлар. 19.40 Мультипликацион тимсоҳ. 19.50 Ҳужжатли фильм. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Поэзия. 21.30 Время. 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Иллюзион». Бадиий фильмлар. 00.10 Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 15.30 Телефильм. 15.40 «Нормандия — Неман». Бадиий фильм. 17.30 География. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Инсон болаликдан бошланади. 18.45 Кинолавҳа. 18.50 Социалистик қонунчилик ва демократия. 19.20 Ёзувчи ва замон. 20.00 Ахборот. 20.20 Сайловлар олдидан. 20.30 Ахборот. 20.50 Навоийхонлик. 21.30 Время. 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги.

ЎзТВ-II. 19.30 «Биринчи меҳмон». Бадиий фильм. 20.45 Телефильм. 21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. 21.15 Оқшом эртаклари. Фрунзе. 21.30 Время. 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Алам» Бадиий фильм.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Концерт. 9.30 Қўшиқлардан куйларга. 9.45 Халқ контроли радиопости. 10.15 Публицист минбари. 11.15 «Юность». 12.10 Мелиоратор. 12.30 «Зилола». 13.00 Ўзбекистон чорвадори. 13.30 Ешлар санъати. 14.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшитириш. 15.30 Саёҳатлар, саргузаштлар, фантастика. 15.50 Концерт. 16.00 Дўстларимиз овози. 18.15 Маданият ходими қандай бўлиши керак. 18.30 Музикали дақиқалар. 18.40 Инсон ва қонун. 19.20 Огонёк. 20.15 Ижтимоий фанлар ва ҳозирги давр. 20.30 Оркестр куйлари. 20.45 Халқаро аҳвол: саволлар ва жавоблар. 21.15 Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 23.10 Бугун радиотеатрда. 00.15 Тунги музикали программа.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

(Оборонная кўчаси, 1 уй)

Темир йўл транспорти корхоналари ва халқ хўжалигининг барча корхоналари учун қуйидаги мутахассислар ни тайёрлайди:

Вагонлар, саноат ва граждан қурилиши, сув таъминоти ,канализация, сув манбаларидан рационал фойдаланиш ва уни муҳофаза этиш, темир йўллар қурилиши, йўл ва йўл хўжалиги, локомотивлар, шу жумладан элктровозлар, транспортни энергия билан таъминлаш, автоматика, телемеханика ва темир йўл транспортида алоқа, темир йўл транспортида юк ташишни ташкил этиш ва бошқариш, «Моддий-техника таъминоти ва фойда олишни ташкил этиш ва уни планлаштириш» ихтисослиги бўйича темир йўл транспортида экономика ва бошқариш (Қабул 1989 йилдан бошланади), бухгалтерия ҳисоб-китоби, темир йўл транспортида назорат ва хўжалик фаолияти анализи.

Мутахассислар ташкилотларнинг талабларига мувофиқ инсон фаолиятининг аниқ турлари (ишлаб чиқариш, илмий-тадқиқот ёки конструкторлик фаолиятлари учун) **бўйича корхоналар билан келишган ҳолда махсус программалар асосида тайёрланади.**

Бизнинг қўшимча телефонларимиз: 99-04-90, 99-04-01, 91-14-22.

СССР Давлат гидрометеорология комитетининг

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

Гляциология бўлими (тадқиқотлар йўналиши — масофадан туриб гляциологик ўлчовларни амалга ошириш, автоматлаштириш)нинг **илмий ходими**

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатлар директор номига қуйидаги адресда жўнатилсин: Тошкент шаҳри, 52-алоқа бўлими, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефон: 33-95-98.

●

Ташкилотлар, корхоналар ва муассасаларнинг раҳбарлари диққатига! Ўзбекистон ССР Театр арбоблари союзининг

«ТЕАФОНД» ишлаб чиқариш бирлашмаси

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун мобайнида қуйидаги адресда қабул қилинади: 700000, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 51-уй.

●

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/I да **Дунёнинг яратилиши**, 21/I да **Хива ордени**.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Истамбул фожиаси**, 21/I да **Келинлар кўзғолони**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/I да **Хотинимнинг эри**, 21/I да **Ана-ука совчилар**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Отасининг қизи**, 21/I да **Зиёфат** (премьера, 19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Психологик тажрибалар** (19.30).

Ташкилотлар ва корхоналарнинг раҳбарлари диққатига!

Ўзбекистон ССР Давлат сув хўжалиги қурилиши комитетининг

«ИРМОНТАЖСТРОЙ» трестига қарашли махсус конструкциялар корхонаси (ПСК)

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги адресда қабул қилинади: 708110, Ульянов шаҳри, Сирдарё области.

Ўзбекистон ССР Олий Суди коллективи Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси У. Ш. Шорахимовга опаси

Тўхтахон ҚОСИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшитириш давлат комитетининг республика телевидениеси Халқ хўжалиги экономикаси Бош редакцияси коллективи катта редактор Ф. Султоновага онаси

Ҳалима Хайруллаевна СУЛТОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР халқ таълими министрлигининг коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари маориф министрининг собиқ биринчи ўринбосари

Александр Федорович ФРОЛОВ

вафот этганлигини маълум қиладилар ва марҳумнинг қариндош-уруғлари ҳамда яқинларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент область Бўстонлиқ районидаги «Қозғистон ССР 30 йиллиги» колхози правлениеси ва партия ташкилоти шу колхознинг собиқ раиси, Республика миқёсидаги пенсионер

Юнусмат ИСМОИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, совет қурилиши — 33-15-20, 32-57-20, 32-54-18, фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, халқаро ҳаёт — 32-54-14, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06, коммунистик ахлоқ — 32-54-29, фельетонлар — 32-54-27, иллюстрация — 32-57-22.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Газета офсет усулида, А—2 форматида босилади.

Редактор У. УСМОНОВ.

Р. — 11533. Б. — 17. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12